

LETO XXII. Štev. 265

GLAVNI IN ODGOVORNI

UREDNIK

IVAN ŠINKOVEC

UREJA UREDNIŠKI ODBOR

List izhaja vsak dan razen
petka — Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

„LJUDSKA PRAVICA“

USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK. OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNIJA 1953 (IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“.

USPEH NAŠE POBUDE V OZN

OZN JE PRIPOMOGLA da se je spet utrdilo upanje v mir

Naša dežela je zainteresirana na stabilnosti miru in izgradnji socializma na Madžarskem — Stiki z ZDA

Beograd, 9. nov. (Tanjug). Na današnjem sestanku z novinarji so zastavili predstavniku državne sekretariata za zunanje zadeve Branku Draškoviću več vprašanj o dogodkih v zvezi s napadom na Egipt in s položajem na Madžarskem. Na vprašanje, kako jugoslovanska vlada presoja dosedanje delo Generalne skupščine, sklicane na pobudo Jugoslavije, je Drašković odgovoril:

»Menim, da je zdaj jasno, da je odigrala OZN v ustavitvi agresije na Bliznjem vzhodu veličansko vlogo in da je pripomogla, da se je v teh težavnih časih utrdilo upanje sveta, da je s skupno akcijo miroljubnih dežel moč rešiti svetovni mir.

Menimo, da je naloga OZN in vseh vlad, da tudi v prihodnje odločno ukrepajo za dokončno pomirjenje, kar pomeni tudi neogibni umik oboroženih agresorjev iz sil s tega področja.

Se enkrat je prišla te dni do veljave politika, za katero se zavzema več vlad in vsi ljudje, ki se dejansko bore za mir, da je moč samo z mirnimi sredstvi, s pogajanjem, s spoštovanjem neodvisnosti, neodvisnosti in suverenosti zagotoviti konstruktivno obravnavanje perečih vprašanj in privedi svet v stanje pametnega medsebojnega sodelovanja in medsebojnega razumevanja.

Na vprašanje, kakaj je jugoslovanska delegacija v Varnostnem svetu glasovala za to, da svetovni svet predloži o ustavitvi agresije v Egiptu vključno v dnevni red Varnostnega sveta, je Drašković izjavil: »Znano je, da je prišlo do takšnega glasovanja Jugoslavije, ko so anglo-francoski in izraelski agresorji nastopili proti uveljavljenju sklepov OZN. Zato je bilo nujno potrebno poiskati učinkovitejše ukrepe, da bi agresorje prisilili k spoštovanju OZN docela neodvisno od tega, o čigavem predlogu se glasuje.«

Na vprašanje, ali je napad Velike Britanije, Francije in Izraela vplival na stike Jugoslavije s temi deželami, je Drašković

vič odgovoril, da »goji jugoslovanska vlada mnogo upanja, da se bodo vlade Velike Britanije, Francije in Izraela v celoti ravnale po sklepih OZN«. V ostalem je nadaljeval, »jugoslovanska vlada v skladu s svojo znano politiko nikakor neče zrahljati svojih stikov s temi deželami.« Potem je obvestil novinarje, da je jugoslovanska vlada izrazila pripravljenost, da da OZN na razpolago kontingent svoje vojske za mednarodne varnostne sile v Egiptu, in sicer s privolitvijo egiptovske vlade in s pogojem, da se vse sile agresorjev umaknejo.

Na vprašanje, kako presoja jugoslovanska vlada sedanjí položaj na Madžarskem, je Drašković odgovoril: »Jugoslavija je kot sosedna država LR Madžarske in kot socialistična država zainteresirana na stabilnosti miru v tem delu sveta in na napredku socialistične Madžarske. V skladu s tem Jugoslavija tudi presoja stanje na Madžarskem. Komentar zunanjepolitičnega urednika »Tanjuga« z dne 4. novembra ustreza stališču jugoslovanske vlade.«

Na neko drugo vprašanje je Drašković odgovoril, da bi doživela politika aktivne koeksistence polom, če bi se države usmerile na vojno. »Prav zadnji dogodki,« je rekel, »kažejo, da je to edina politika, ki lahko zagotovi mir.«

Ko je komentiral ponovno izvolitev predsednika Eisenhowerja za predsednika ZDA, je Drašković izjavil, da to potrjuje njegovo priljubljenost med ameriškim ljudstvom. »Upamo,« je poudaril, »da se bodo stiki med Jugoslavijo in ZDA nadaljevali na prijateljski podlagi in v smislu obojestranskega koristnega sodelovanja.«

Na vprašanje nekega tujega novinarja, ali po mnenju jugoslovanske vlade po dogodkih na Madžarskem še velja sovjetska deklaracija o pravici narodov, da sami odločajo o svojem notranjem sistemu, je Drašković odgovoril: »V omenjeni deklaraciji

pojasnjena načela vsekakor lahko pripomorejo k poglobitvi stikov med socialističnimi deželami.« V odgovorih na nadaljnja vprašanja je Drašković izjavil, da Jugoslavija niti pred dogodki na Madžarskem, niti pozneje ni spreminila nobenega svojega načela.

Dopisnik agencije »France Presse« je vprašal, ali so resnične vesti, da je prišlo do koncentracije jugoslovanskih čet na madžarski meji. V zvezi s to vestjo kakor tudi v zvezi s pisanjem italijanskih in drugih zahodnih časnikov, da je prišlo tudi do premikov jugoslovanskih čet proti italijanski meji, je Drašković odgovoril:

»Novih enot nismo poslali ne proti Madžarski, ne proti italijanski meji.«

Na vprašanje, kaj lahko pove o obisku jugoslovanskega veleposlanika v Moskvi Mičunoviča pri N. S. Hruščevu, je Drašković odgovoril, da je normalno, da veleposlanik Mičunović po po-

svetovanju s svojo vlado obišče državne dežele, v kateri je akreditiran.

Na vprašanje, ali lahko zanika vesti, da so bili nekateri madžarski begunci, ki so zadnje dni pribražali v Jugoslavijo, poslani nazaj na Madžarsko, je Drašković odgovoril: »Poročilo, dano z uradne jugoslovanske strani o tem, docela nasprotuje takšni domnevi.«

(Od našega posebnega dopisnika) Kairo, 9. nov. Vojne operacije se še nadaljujejo, toda Egipčani upajo, da se bodo sovražniki vendarle ravnali po naredbi o prenehanju sovražnosti. Burnova izjava o prihodu opazovalcev za

Trojnih razgovorov ne bo

Uradni predstavnik Bele hiše je zanikal vest o sestanku med Eisenhowerjem, Molletom in Edenom

Washington, 9. nov. (AP) Predstavnik za tisk Bele hiše James Haggerty je izjavil, da v tem hipu ni nobenih načrtov za razgovore med predsednikom Velike Britanije in Francije in predsednikom ZDA Eisenhowerjem. Dejal je, da niso resnična poročila, da Eden in Mollet potujeta v Washington, da bi se razgovarjala s predsednikom Eisenhowerjem, pa tudi ne poročila, da so ZDA sprejele švicarski poziv o sodelovanju predsednikov vlad Velike Britanije, Francije, SZ, Indije in ZDA na konferenci.

London, 9. nov. (Tanjug) Uradni krogi ne potrjujejo, pa tudi ne zanikajo vesti o tem, da bo Eden kmalu odpotoval v Washington na razgovore s predsednikom Eisenhowerjem. Britansko

zunanje ministrstvo je danes objavilo, da priprave za Edenovo potovanje za sedaj še niso v načrtu. Diplomatski krogi pa pravijo, da bi se Eden »rad pridružil« razgovorom med Molletom in Eisenhowerjem. Pripominjajo še, da si oboje ministrstva predsednika prizadevata, da bi čimprej prišlo do sestanka treh, na katerem naj bi obrazložila Washingtonu nagibe za oboroženo intervencijo v Egiptu in skušala doseči, da bi ameriška vlada zmanjšala svojo podporo OZN, ki je obsodila britansko-francosko agresijo in ki zahteva brezpogojni umik tujih čet iz Egipta. Nevarnost sovjetske intervencije na Bliznjem vzhodu, ki ji posvečajo tukaj zadnje dni veliko pozornost, naj bi rabila Londonu in Parizu kot most za obnovitev tripartitne solidarnosti, ker agresija na Egipt ni dosegla niti polovičnega vojaškega uspeha.

Britanski politični krogi bi morebitni Edenov odhod v Washington ugodno sprejeli, ker tako laburistom, kot tudi konservativcem ni pogodu slabitev anglo-ameriške zveze. Izjema je samo »sueško krilo« konservativne parlamentarne skupine, ki je vplivala na Edenov sklep, da bo napadel Egipt. Člani te skupine menijo, da bi se lahko Edenov odhod v Washington končal s »kapitulacijo pred ameriškim glediščem«.

Ameriška resolucija

glede mednarodnih opazovalcev na Madžarskem

New York, 9. nov. (Reuter). Generalna skupščina OZN je danes popoldne nadaljevala razpravo o položaju na Madžarskem. Ameriški delegat Cabot Lodge je predlagal resolucijo, ki zahteva, naj takoj prenehajo akcije sovjetskih čet na Madžarskem, ker da pomenijo »kršitev veljavnih načel mednarodne zakonitosti, pravice in morale.« Madžarske oblasti naj olajšajo, Sovjetska zveza pa naj ne ovira pošiljanja živčevja in zdravil Madžarski. Ameriška resolucija tudi predlaga, naj OZN začne akcijo za pomoč madžarskim beguncem. Lodge je rekel, naj bi na Madžarsko poslali opazovalce OZN. Ameriško resolucijo je podprl pakistanski delegat.

Sovjetski delegat Kuznjecov je znova poudaril, da je razpravljanje Generalne skupščine o tem vprašanju vmešavanje v notra-

nje zadeve suverene dežele. To kar se tu dogaja, v zgodovini OZN nima primere. Nekateri krogi ZDA, Velike Britanije in Francije se niso nikoli odrekli svojim načrtom, da bi na Madžarskem obnovili bivši fevdalni kapitalistični režim. Organizacije zunaj Madžarske so kovalle načrte, kako bi vrgle sedanjo vlado, kako bi vrgle sedanjo vlado. Protijudsko gibanje na Madžarskem pa je doživelo popoln neuspeh. Kuznjecov je obtožil Veliko Britanijo in Francijo, da si z ameriško odobritvijo prizadevata odvzeti pozornost sveta od njune agresije v Egiptu. Nastopil je proti ameriški resoluciji ter dejal, da je bivanje sovjetskih čet na Madžarskem izključno stvar sovjetske in madžarske vlade.

Delegati Južne Afrike, Kube, Filipinov, Francije in Avstralije so podprli ameriško resolucijo. Seja je bila nato prekinjena in se bo nadaljevala ob 21. uri.

V Beogradu se mudijo delegati Svetovne zveze bivših borcev, ki so prišli na bližnji kongres Zveze vojaških vojni invalidov. Na zemunskem letališču jih je sprejel general Milojević

Patriotizem Egipčanov je zaustavil napadalce

Ves arabski svet občuduje egiptovsko herojstvo

(Od našega posebnega dopisnika) Kairo, 9. nov. Vojne operacije se še nadaljujejo, toda Egipčani upajo, da se bodo sovražniki vendarle ravnali po naredbi o prenehanju sovražnosti. Burnova izjava o prihodu opazovalcev za

kontrolno nad prenehanjem sovražnosti je vzbudila v Kairu veliko zadovoljstvo, čeprav si tu nihče ne dela utvar.

Ves Egipt se je pravzaprav spremenil v veliko vojno taborišče. To sem lahko videl po prvih kilometrih na egiptovskem ozemlju. Povsod vidiš enake prizore in opazovalci trdijo, da takšne enotnosti vsega naroda in njegove velike bojne pripravljenosti Egipt v svojo sodobni zgodovini še ni videl.

V Kairu in Aleksandriji se razvija življenje brez večjega zastoja, vse službe odlično funkcionirajo in čeprav je država zaplenjena v pravo vojno, človek ne dobi vtisa, da se je v življenju glavnega mesta karkoli bistveno spremenilo.

Arabce poznam že dolgo in po pravici lahko trdim, da še nikoli kot narod niso bili tako zavestni in prebujeni. Pot od Tripolisa do Kaira, dolgo 2500 km, sem prevozil v 50 urah, kar se mi je posrečilo samo zato, ker sem Jugoslovan in ker sem hotel, da bi čimprej prispel v Kairo, ki je zdaj ideal Arabcev od Casablance do Bahreina.

Vsa Severna Afrika govori o junaški vojni egiptovskih bratov, Beduini v Veliki Sirti imajo Naserjevo sliko s Titom in težko je opisliti, kako so me sprejeli v šotirih v puščavi, kamor me je privela nujna sila v iskanju novega

vozila, ker se je bil avto, s katerim sem potoval, pokvaril. Vsi poznajo Tita in njegovo prijateljstvo z Afriko. Arabska Severna Afrika še ni poznala takšne bratske solidarnosti in enotnosti.

Na vprašanje, ali bo Egipt vzdržal, se odgovor glasi: Se pred tremi leti nihče ne bi mogel organizirati takšnega odpora, ki je priselil vse, najbolj pa najbrž tiste, ki so menili, da poznajo Arabce in da jim znajo vladati. Egipt se bori proti trem napadalcem že trinajst dni in bojna sposobnost njegove vojske in ljudstva še ni prišla do polnega izraza. Prav ti dnevi junaškega odpora egiptovskega naroda so prešini Egipčane in vse Arabce z globokim samozaupanjem in vero v sposobnost, da ubranijo svojo neodvisnost.

Zdravko Pečar

Naser o napadu na Egipt

Kairo, 9. nov. — Kairski radio poroča, da je predsednik egiptovske republike Gamal Abdel Naser danes na množičnem zborovanju v Kairu obtožil Veliko Britanijo in Francijo, da sta se z Izraelom dogovorili o napadu na Egipt. Predsednik Naser je govoril o celotnem poteku bojev. Egipt ne bo dovolil, da bi usposobili prekop, dokler bo na egiptovskem ozemlju en sam sovražni vojak, je končal Naser svoj govor.

Seja Izvršnega sveta LRS

Izvršni svet LRS je na večerajnji seji pod predsedstvom Borisa Kraljherja obravnaval osnutek predloga plana negospodarskih investicij za leto 1957 in v razpravi določil naslednje smernice za dokončno izdelavo predloga: sredstva za negospodarske investicije LRS v letu 1957 ne morejo biti večja od letošnjih, ki so znašala 1360 milijonov dinarjev; pri razdelitvi sredstev je treba močno upoštevati dosedanje zaposlavljenost osnovnega šolstva, zlasti v mestih in industrijskih središčih, na račun sorazmernosti velikih sredstev, ki so bila doslej investirana za fakultete in inštitute; gospodarjenje z večjim delom sredstev negospodarskih investicij (šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo itd.) je treba prenesti na okraje in nekatere občinske ljudske odbore; pri planiranju in trošenju teh sredstev je treba uvesti maksimalno javno kontrolo, kakor tudi čimvečje varčevanje, kar se naj izraža zlasti v ceni, praktični in neluksuzni gradnji ter podobno.

Nadalje je Izvršni svet pregledal osnutek plana Uprave za ceste LRS za leto 1957 in sklenil, da se sredstva cestnega sklada v prihodnjem letu iz sredstev republiškega proračuna ne morejo povečati. Uprava za ceste naj takoj izdela perspektivni plan modernizacije cestnega omrežja v Sloveniji — le-ta naj bo tudi izhodišče za plan za prihodnje leto — pri čemer naj upošteva, da se vse novogradnje cest do nadaljnjega prekinajo — tako

tudi ceste Ljubljana—Zagreb in koprskc ceste — in naj bo sedaj prva etapa tega plana modernizacija obstoječega cestnega omrežja za asfaltiranjem, oziroma s takolimenovano protiprašno akcijo, in to v takšnem vrstnem redu, ki bo upošteval prometno obremenjenost cest, njihovo pomembnost v gospodarskem, turističnem in drugem oziru ter potrebo povezave industrijskih in okrajnih središč.

Izvršni svet je še razpravljal o predlogu nekaterih sprememb organizacije gozdarske službe v LR Sloveniji in ga sprejel s tem, da ga predloži še v razpravo skupščinskimi odborom, preden izda potrebne nove oziroma spremenjene predpise o tej službi.

Izvršni svet je na tej seji sprejel tudi uredbo o ustanovitvi upravne šole, katere naloga bo, da bo za potrebe državnih organov, zavodov in organizacij v LR Sloveniji strokovno usposabljal oziroma izpopolnjeval kadre za vse tiste službe, za katere je potrebna upravno pravna izobrazba. Solanje v tej šoli bo trajalo dve leti in le-ta bo imela rang višje šole. Predvidoma se bo v upravni šoli začel pouk v prihodnjem šolskem letu.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto, 10. novembra

Oblačno s krajevnimi razjasnitvami. Jutranje temperature med -2 in +3, v Primorju okoli 5, najvišje dnevne temperature do 8, v Primorju do 15 stopinj C.

DR. JOŽE BRILEJ V RAZPRAVI OZN O MADŽARSKI

Ljudstvu je treba zagotoviti višjo stopnjo demokracije in neodvisnosti

New York, 9. nov. (AFP). Večraj je Generalna skupščina OZN razpravljala o položaju na Madžarskem. Madžarski delegat Szabo je protestiral, ker so sprejeli to vprašanje na dnevni red. Položaj v Madžarski je njena notranja zadeva, poziv Nagyeve vlade pa je bil nezakonit. V Budimpešti in v vsej državi sta razen tega spet zavladala red in mir. Predsednik Generalne skupščine Ortega je protest zavrnil.

V razpravi, ki se je nato začela, je govoril jugoslovanski delegat dr. Jože Brilej. Rekel je, da se Jugoslavija zelo zanima za dosedanje na Madžarskem, pa tudi sploh za dogajanje v Vzhodni Evropi, zlasti za prizadevanja, da bi med vzhodnimi deželami uveljavili odnose na podlagi neodvisnosti, suverenosti, enakopravnosti in prijateljskega sodelovanja. Vzhodnoevropske dežele utrjujejo demokracijo na družbenih temeljih, ki so sad velikanskih in tudi nespremenljivih sprememb po drugi svetovni vojni. Kjer so skušali tak razvoj zavirati ali celo usmeriti nazaj, so nastali spopadi in neredi, kot se je zgodilo prav na Madžarskem. Upravičena prizadevanja madžarskega ljudstva, da bi doseglo višjo stopnjo demokracije in neodvisnosti, niso našla razumevanja. Ze zdavnaj razumijene spremembe so še nadalje odlagali. Napetost je stalno rasla, pojavili so se zmeda in anarhija.

ne samo proti dejanskim krivcem, marveč tudi proti neštetim nedolžnim ljudem. Vmešavanje od zunaj je še poslabšalo položaj. Nastal je razcep v Nagyevi vladi in nastopila je nova vlada, ki je postavila program, ki je v skladu s osnovnimi težnjami madžarskega ljudstva. Nihče več ne more omaloževati teh teženj, ker so nedvomno edina mogoča osnova za normalni politični razvoj na Madžarskem. »Ni nobenega dvoma o tem,« je dejal dr. Jože Brilej, »kakšno je stališče moje vlade glede spoštovanja suverenih pravic naroda. Upam, da se bo vprašanje sovjetskih čet na Madžarskem uredilo sporazumno v duhu deklaracije sovjetske vlade z dne 30. oktobra letos. Vse, kar želimo, je, da je madžarsko ljudstvo svobodno in neodvisno ter da napreduje po poti demokracije in družbenega napredka v skladu z najboljšimi koristmi madžarske države. Upamo, da bodo kmalu ustvarjeni pogoji, ki bodo to omogočili. Madžarsko ljudstvo je sposobno, da samo uredi svoj položaj.«

Italijanski delegat je predlagal resolucijo, ki med drugim znova poziva sovjetsko vlado, naj brez odlašanja umakne svoje čete iz Madžarske. Krišna Menon je izrazil upanje, da bodo sovjetske čete zapustile Madžarsko in da bo SZ sprejela predlog o opazovalcih OZN na Madžarskem.

TISKOVNA KONFERENCA ČLANA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA SLAVKA KOMARJA

Krepitev socialističnega sektorja in povečane investicije

Kaj predvideva družbeni plan za napredek kmetijstva v prihodnjem letu

V letu 1957 naj bi naše kmetijstvo po družbenem planu doseglo ob normalnih vremenskih razmerah isto raven proizvodnje kot leta 1955. Naloga je namenjena predvsem na socialistična kmetijska gospodarstva, ekonomije in zadrugne organizacije, da bodo sposobne čimveč prispevati k povečanju pridelkov, da se zagotovi prehrana, zniža primanjkljaj v hrani in doseže stabilizacija skupnega dohodka. Prihodnje leto bodo znašale bruto investicije v kmetijstvu 40 milijard ali skoro dvakrat toliko kot leta 1955, oziroma za 11,6 milijarde več kot leto. V letu 1957 bodo investicije usmerjene predvsem v mehanizacijo in melioracijo. In tudi gradnja manjših cenenih objektov naj bi končno dobila tisto mesto, ki ga narekujejo potrebe.

O teh na kratko navedenih nalogah in problemih našega kmetijstva je na četrtkovni tiskovni konferenci v Beogradu obširno govoril član Zveznega izvršnega sveta Slavko Komar, ki je odgovarjal na vprašanje novinarjev. Kot že rečeno, kmetijska proizvodnja naj bi bila prihodnje leto približno ista kot 1955, močan skok pa predvideva družbeni plan v bruto investicijah. Medtem ko so znašale l. 1955 23,6 milijarde, letos 24,4 milijarde, bo prihodnje leto vloženo v kmetijstvo 40 milijard bruto investicij. Največji del, več kot 12 milijard, je namenjen za mehanizacijo, za melioracije pa 11,3 milijarde ali za 3,4 milijarde več kot leta 1956. Predvsem bodo financirali že začeta dela, gradnjo prekopa Donava-Tisa-Donava itd.

Tovariš Komar je posebej opozoril, da mora leto 1957 pomeniti za naše kmetijstvo leto pospešenih gradenj manjših gospodarskih predelovalnih objektov, skladišč, sušilnic, zbiralnic za mleko itd. Več sredstev naj bi vlagali tudi v gradnjo hlevov, šup za mehanizacijo in v remontne delavnice, skratka v manjše, kmetijstvu neogibno potrebne, a hkrati cenene gradnje. V prihodnjem letu bodo tu večje možnosti za nakup plemenske živine. Spričlo velike škode, ki jo je napravila pretekla zima na sadnem drevju, uničila je okrog 30 % vseh sadnih dreves, predvsem oljke, orehe, breskve, marelice, bo treba več vlagati v sadne nasade, vendar izključno v sodobne plantazne nasade. V prihodnjem letu bodo odprli tudi investicije za ureditev pregonskih pašnikov in povečali uvoz reprodukcijskega materiala. Računajo, da bodo dobili kmetovalci 800.000 ton domačih in uvoženih umetnih gnojil. Letos so jih potrebovali okrog 600.000 ton. Regresi bodo ostali isti kot letošnji oziroma povečali se bodo za nekaj milijard, pač v skladu s povečanim uvažanjem mehanizacije in potrošnjo umetnih gnojil.

Zagotoviti prehrano, znižati primanjkljaj hrane, pospešeno predelovati kmetijske pridelke in stabilizirati skupni dohodek je osnovni smoter perspektivnega plana v kmetijstvu, ki je o njem tovariš Komar obširno govoril in hkrati poudaril, da je treba napredek v kmetijstvu pospešiti, da bo predvideni smoter čimprej dosežen. Perspektivni plan predvideva močno krepitev in pomoč socialističnemu sektorju, da bo le-ta lahko učinkovito pomagal individualnim kmetovalcem. Družbena sredstva naj bi v bodoče vlagali in skoncentrirali na področja, kjer je zajamčen čimprejšnji in čimvečji uspeh in tudi mehanizacije naj ne bi nesmotrno raztresli, temveč z njo kompletirali strojne postaje.

Vprašanje, zakaj kmetijstvo počasi troši razpoložljiva investicijska sredstva, je tovariš Komar obrazložil z znanimi razlogi, med drugim nepravčasna priprava dokumentacije s strani investitorjev, pogosto spreminjanje programov itd., medtem ko je melioracije letos zavrl visok vodostaj in dolgo deževje. Vendar ni ostalo neizkoriščenih toliko investicij, kot je bil videz še v septembru in oktobru. V kmetijstvo vložena sredstva dajejo po besedah tovariša Komarja zelo različne uspehe, ki so odvisni od več čimteljev. Zelo bistveno je, da uvedejo posvetila novo organizacijo dela in utrdijo sistem nagrajevanja. Pa še eno: če posvetila ne bodo dograjena, ne bodo dosegala pričakovanih in možnih uspehov.

Na konferenci je bilo govora tudi o problematiki nabave rezervnih delov za kmetijske stro-

je, ki sicer še šepa, a se ureja, o zadrugnih skladih v zadrugah, ki iz leta v leto rastejo. Letos, ko se je zadrugno poslovanje zelo razmahnilo, bo po oceni Glavne zadrugne zveze Jugoslavije dohodek zadrug v Vojvodini, Makedoniji in Hrvaški dvakrat večji. Zadrugne svojih skladov na razpajo in tudi preusmeritev zadrug na mehanizacijo je zadovoljiva. Pri ocenjevanju odkupne dejavnosti zadrug pa je treba imeti mero in upoštevati, da je spričlo sedanjega stanja po zadrugah uspeh vendarle zadovoljiv. Tistim zadrugam pa, ki ne morejo z blagom na potrošniško tržišče, bodo morale odločilno pomagati poslovne zveze.

Vsekakor se bo treba odpovedati trgovanju, ki temelji po načelu: manjši promet, večji dohodek, pa najsi ga uveljavljajo zadrugna ali druga odkupna podjetja. To načelo je v dobri meri vzrok, da propade ogromno hitro kvarljivega blaga.

M. R.

PLENUM CENTRALNEGA ODBORA SINDIKATA TRGOVINSKIH, GOSTINSKIH IN TURISTIČNIH DELAVCEV JUGOSLAVIJE

Proučevanje perečih gostinskih vprašanj

Beograd, 9. nov. (Tanjug). Plenum Centralnega odbora sindikata trgovinskih, gostinskih in turističnih delavcev Jugoslavije, ki se je davi začel v Beogradu, proučuje vprašanja gostinstva pri nas. Plenumu prisostvuje tudi podpredsednik Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Ivan Božičević.

Sekretar Centralnega odbora Mirko Spasojević je v svojem referatu poudaril, da so se lotili proučevanja teh vprašanj predvsem zaradi nazadovanja prometa v gostinstvu, ki je bil v prvih sedmih mesecih letos približno za 4,5 milijarde manjši kot v istem razdobju lani. Ta promet pa bi

7,5 milijona dolarjev za uvoz strojev in opreme za melioracijska dela

Za uvoz strojev in opreme, namenjenih za melioracijska dela v vsej državi, je odobreno za 1957. leto 7,5 milijona dolarjev. Največ sredstev — 3,9 milijona dolarjev — je namenjenih za uvoz strojev in druge opreme, ki jih bodo potrebovali pri izgradnji prekopa Donava-Tisa-Donava v Vojvodini. Zveza vodnogospodarskih skupnosti Srbije bo dobila 1,860.000 dolarjev, za nabavo strojev in opreme za melioracijska dela na Hrvaškem pa bodo porabili 900.000 dolarjev. BiH bo dobila 210.000 dolarjev, Makedonija 530.000 dolarjev, ostalek 100.000 dolarjev pa je namenjen za nabavo strojev za manjša melioracijska dela.

Kongres sindikatov kmetijskih delavcev

V ponedeljek se bo začel v Osijeku IV. kongres sindikatov kmetijskih in gozdarskih delavcev in uslužbencev Jugoslavije. Trajal bo dva dni, udeležili pa se ga bodo številni predstavniki različnih kmetijskih organizacij, predvsem zadrugnih organizacij in kmetijskih posestev. Razpravljali bodo o aktivnosti sindikalnih organizacij kmetijskih in gozdarskih delavcev v boju za socialistične odnose na vasi.

PRED ČETRTIM KONGRESOM ZVEZE VOJAŠKIH VOJNIH INVALIDOV JUGOSLAVIJE

Posebna pozornost socialni in zdravstveni zaščiti

Težišče dela Zveze vojaških vojni invalidov je bilo zadnja leta usmerjeno predvsem na obravnavanje gmočnih vprašanj članstva in na pomoč državnim organom, ki pripravljajo predpise o invalidski zaščiti — je poudarjeno v poročilu Centralnega odbora, ki so ga te dni poslali delegatom četrtega kongresa Zveze vojaških vojni invalidov Jugoslavije. Kongres se bo začel v ponedeljek, 12. t. m. v Sarajevu.

V poročilu je poudarjeno, da je Zveza med dvema kongresoma posvetila največjo pozornost socialni in zdravstveni zaščiti svojih članov. Takoj po tretjem kongresu, ko še niso bila urejena vsa vprašanja, zlasti ne zadeve invalidov prve in druge skupine, je Zveza posvetila posebno skrb dodatni gmočni pomoči neprekrbljenim invalidom, ki ne morejo delati. Tako je dobilo v tem času nad 2000 invalidov pomoč v približni vrednosti 61 milijonov. Invalidi so dobili v pohištvu za 180 spalnic, celotno pohištvo za 23 stanovanj, 150 posteljnih garnitur, 85 kavčev in divanov, 304 radijskih sprejemnikov, 308 potujočih knjižnic, več harmonik, kitar, gramofonov in mnogo oblik. Takšna dodatna pomoč pa ni mogla urediti vprašanja preiskrbe invalidov, ki ne morejo

opravljati nobenega napornejšega dela. Zato so na predlog Centralnega odbora nastale spremembe v invalidskih prejemkih. Z nove uredbo so bile znatno zvišane invalidnine za takšne invalide. Invalidi prve skupine so dobili 18.000 din, druge pa 12.000 dinarjev mesečno.

Poudariti je treba tudi skrb, ki jo je Zveza posvečala družinam padlih borcev, zlasti družinam, ki s veljavnimi zakonskimi predpisi niso bile zajete. Za individualno denarno podporo v času med dvema kongresoma, dalje za nakup kuriva in za zdravljenje v zdraviliščih je porabila Zveza za družine padlih borcev blizu 610 milijonov. V zadnjih štirih letih, do vseh letanskih let, je uživalo zdravniško zdravljenje 5378 članov družin padlih borcev in 65.926 vojaških vojni invalidov.

Ob pomoči ljudske oblasti je Zveza posvetila v tem času veliko pozornost zaposlitvi in prekalifikaciji za delo sposobnih invalidov. Po podatkih ankete je od 32.595 invalidov, življen v mestih, zaposlenih 31.908, kar pomeni, da je v vseh naših mestih 627 nezaposlenih invalidov. To število samo po sebi ni veliko.

Po podatkih Centralnega odbora Zveze vojaških vojni invalidov je zdaj vključenih v invalidski organizaciji 311.679 članov, od teh vojni invalidov 86.265, družinskih članov pa 225.414. V naši državi deluje 2833 osnovnih invalidskih organizacij in 1425 občinskih odborov.

Prijateljski obisk delegacijevsovjetske armade

V Jugoslavijo bo prispela dne 12. novembra na prijateljski obisk JLA delegacija sovjetske armade z generalpolkovnikom V. H. Komarovom na čelu. Delegacija bo vrnila obisk predstavnikom JLA, ki so bili nedavno v SZ na prijateljskem obisku sovjetski armadi in jih je vodil generalpolkovnik Pavle Jakšić.

Za učinkovitejšo zatiranje živinskih nalezljivih bolezn

Na posvetovalju veterinarskih delegacij Grčije, Bolgarije in Jugoslavije, ki je bilo pred nekaj dnevi v Djevdelliju, so obravnavali več problemov veterinarske službe v vseh treh deželah in razpravljali o ukrepih za učinkovito zatiranje morebitnih pojavov nalezljivih živinskih bolezn na obmejnih področjih. V okolici Soluna se je pred kratkim pojavila epidemija svinjave, ki se je zelo hitro širila, tako da so samo z nujno intervencijo preprečili, da se n ebi razširila tudi na naše in bolgarsko ozemlje.

KONVENCIJA MED FLRJ IN SZ

o ureditvi vprašanja državljanstva

ljudi z dvojnimi državljanstvom

Z izmenjavo ratifikacijskih instrumentov 31. julija 1956 je začela veljati konvencija med FLRJ in SZ o ureditvi vprašanja državljanstva ljudi z dvojnimi državljanstvom. Ta konvencija se nanaša na ljudi, ki stalno živijo na ozemlju ene izmed pogodbenic strani in ki jih imata ob pogodbeni strani za svoje državljane. Po določbah konvencije so takšni ljudje (dvojni državljani), ki stalno bivajo na ozemlju FLRJ, pa bi radi obdržali državljanstvo SZ, dolžni predložiti o tem izjavo veleposlanstvu SZ v Beogradu. Dvojni državljani, ki žive stalno v SZ, pa bi radi obdržali državljanstvo FLRJ, pa morajo predložiti veleposlanstvu FLRJ v Moskvi izjavo, da žele obdržati jugoslovansko državljanstvo. Rok za izjavo znaša leto dni, potekel pa bo 31. julija 1957.

Izjavo o državljanstvu so dolžni predložiti vsi polnoletni dvojni državljani. Za polnoletne veljajo vsi, ki so izpolnili 18. leto, poročeni pa tudi pod 18. letom. Mladolentniki sledijo v državljanstvu roditeljem. Mladolentniki, ki so izpolnili 16. leto, lahko s posebno izjavo obdržijo državljanstvo druge pogodbenice strani, če ne žele biti državljani dežele, za katere državljanstvo so se izrekli njihovi starši.

Dvojni državljani, katerih izjave o tem, da žele obdržati državljanstvo, bodo odobrene, bodo veljali izključno za državljane tiste pogodbenice strani,

ni, na katere ozemlju stalno prebiva.

Natančnejše informacije o uporabi te konvencije lahko dobe zainteresirani dvojni državljani v sekretariatu za notranje zadeve, ljudskega odbora okrajja, na katerega področju žive.

Iz zveznega državnega sekretariata za notranje zadeve.

Za zboljšanje zimske poročevalske službe

Zavedajoč se, da organizacija zimske poročevalske službe še zdaleč ne ustreza željam in potrebam ljubiteljev prirode in športnikom, je Turistična zveza LR Slovenije sklicala konferenco, na katero je povabila tudi zastopnike Planinske zveze, PTT, Gostinske zbornice, Meteorološke službe in Uprave cest. Namen konferencie je bil, da se poročevalska služba zboljša in da bo vsem zainteresiranim omogočeno priti do teh poročil.

Največja pomanjkljivost dosedanjega poročanja je bila, da se ni nihče razen meteorološke službe, ki ima že dobro organizirano poročanje na svojih območjih, zares zavzel, da bi vestno in redno poročali o vremenskem stanju na posameznih planinskih točkah in drugod. Poročanje je bilo nenadno in večkrat tudi nevestno, da se je n. pr. zgodilo, da so iz nekaterih planinskih točk ali gostinskih podjetij poročali o lepem vremenu, o idealnih smučiških in snegu, v resnici pa ni bilo ne lepega vremena, ne pravega snega

itd. Tudi v naših časnikih so zainteresirani nemalokrat zastopali podatke o vremenu v planinah.

Predlogov za izboljšanje zimske poročevalske službe je bilo na konferenci več. Sprejet je bil tale: Zbirno središče poročil bo meteorološka postaja v Ljubljani. Ta bo poročila sprejemala od svojih že dobro organiziranih točk na terenu in pa iz številnih planinskih koč in postojank, ki bodo poročale preko sedežev uprave cest, pošt itd. o vremenskem stanju na terenu. Vsa ta poročila, ki bodo zajemala v glavnem vse važne turistično-planinske predele v domovini, bo na meteorološki postaji v Ljubljani zbirala za to pooblaščen oseba, jih sestavljala v enotno poročilo in jih oddajala naprej časnikom in radiu.

Dnevni tisk bo prinašal poročila zimske poročevalske službe dvakrat tedensko: ob sredo in v sobotah zjutraj, kakor tudi pred drugimi prazniki, ko ljudje radi pohite v prirodo.

moral biti znatno večji kot lani. Spričlo tega posluje znatno število gostinskih podjetij z izgubo, da sicer niso cene nekaterih gostinskih storitev narasle povprečno za 7 odstotkov. Hkrati se je zmanjšal tudi zaslužek gostinskih delavcev v številnih podjetjih.

Kar zadeva prehrano v delavsko-uslužbenih restavracijah, število abonentov nazaduje, tako da se v vseh 530 restavracijah hrani le kakih 67.000 delavcev in uslužbencev. Cene prehrane v trgovinskih restavracijah so znatno višje kot v delavsko-uslužbenih in se gibljejo od 5600 din mesečno do 8500 in več.

Gostinsko-gospodarske organizacije so primitivno opremljene s tehničnimi sredstvi za hitrejšo in cenejšo poslovanje. Tako je na primer v 160 anketiranih podjetjih v Srbiji le 25 hladilnic, 23 strojev za čiščenje površine in 2 stroja za pranje posode. Spričlo tega predlagajo, naj se gostinskimi podjetjem omogoči uporaba celotnega zneska amortizacije.

Na plenumu so prišli do zaključka, da so bila gostinska podjetja letos preobremenjena z različnimi družbenimi obveznostmi. To je nekolikantj vplivalo tudi na podražitev gostinskih storitev, negativno pa se je zrcalilo na sistemu plač v tej gospodarski panogi. Zavoljo tega predlagajo,

PLENUM OKRAJNEGA ODBORA SZDL LJUBLJANA

Vodja počitniške kolonije

svoje naloge ne bi smel spremeniti v lastne počitnice

Družbene organizacije, podjetja, oblastni in upravni organi so tudi letos pridelili številna poletna letovanja za otroke in mladino. V ljubljanskem okraju je bilo skupno okrog 60 kolonij in taborov, v katerih je preživel po čitnice okrog 9000 otrok. Ker je bil dober del stroškov plačan iz družbenih sredstev, so na zadnjem plenumu okrajnega odbora SZDL Ljubljana razpravljali o tem, kako so letovanja uspešna, kako so uporabili denar, predvsem pa kako so letovanja uspešna tudi iz vzgojnega stališča, česar politična organizacija, kot je SZDL, gotovo ne sme pustiti v nemar.

Tako kot marsikje drugod je tudi pri letovanju otrok in mladine uspeh odvisen zlasti od prizadevnosti in sposobnosti ljudi, ki prevzamejo nadzorstvo in vodstvo kolonij in taborov. Če upoštevamo, da bomo za okrevanje otrok, ki so potrebni letovanj iz zdravstvenih razlogov, skušali še vse bolj razširiti število stalnih okrevališč, kjer bo zaposlen stalen zdravstveni in vzgojni kader, pa velja gornja ugotovitev še toliko bolj za vodstva kolonij, ki so namenjene zdravim otrokom. Vodstvo otroških in mladinskih kolonij zahteva od ljudi dokaj moralnih in političnih kvalit. Izbrala je težavna, zlasti še, ker vsako leto opažamo, kako si skušajo posamezniki na račun zaposlitve v koloniji urediti predvsem lastne počitnice, dostikrat vzamejo s seboj svoje družinske člane, skrb za otroke v koloniji pa zanemarijo.

Kader, ki spremlja skupine otrok na letovanja v inozemstvo, si je skoraj že ustvaril monopol, niso pa to zmeraj najboljši

ljudje, ki bi se res zavzeli za delo v kolonijah. Tako se je zgodilo, da so otroci po vrnitvi iz inozemstva vedeli veliko povedati, kaj vse so slišali od tamkajšnjih ljudi, in sicer dosti slabega o naši državi in veliko dobrega o življenju v tujini. Tako škodljivo propagando pa bi morala vodstva kolonij preprečiti.

Skupno so letos v ljubljanskem okraju porabili za letovanja otrok in mladine 82 milijonov dinarjev. Okrog 20 milijonov izklučno iz družbenih sredstev so porabili za razne investicije, za nabavo opreme in raznih rekvizitov, o ostalih 62 milijonov za oskrbo pa je družba prispevala okrog 85 %, starši pa okrog 15 %. Oskrba je bila razmeroma draga. V zdravstvenih kolonijah so porabili za enega oskrbovanca za 21 dni povprečno 8500 din, v počitniških kolonijah pa povprečno 6000 din. Najcenejša je bila oskrba pri tabornikih. Stroški so se gibali od 2200 do 4600 din za oskrbovanca za 3 tedne taborjenja. Tako kot bi lahko to organizacijo vzeli za

zglede pri pravilni organizaciji življenja na letovanju, zlasti še pri pravilnem usmerjanju zabave, jo moramo pohvaliti tudi za dobro gospodarjenje z denarjem. Sodelovanje tabornikov pri pripravi hrane, iskanju kuriva in podobnem zmanjšuje režijske stroške ne glede na to, da je tako življenje v taboru pravilno tudi iz vzgojnega stališča. Razen tega taborniške organizacije skoraj da niso imele stroškov za honorarje ljudem, ki so nadzorovali taborjenje, temveč so tudi starejši člani plačevali svoj del prispevka. Nasprotno pa so za honorarje za vzgojno osebo v ostalih počitniških kolonijah izdali okrog 4 milijone din.

Na plenumu SZDL so se strinjali, da bi morali v bodoče pri določanju kadra, ki naj vodi letovanja, bolj skrbno izbirati. Razen tega pa so sklenili ustanoviti poseben koordinacijski odbor, ki naj bi vsem družbenim organizacijam in organom pomagal pri organizaciji letovanj. Ta odbor naj bi še podrobneje ocenil dosedanje dobre in slabe strani letovanj, hkrati pa skrbel, da bi denar, ki ga daje družba, res kar najkoristneje uporabili, tako da bi lahko odšlo v kolonije in na počitnice čim več otrok. Se posebno pa se bo odbor potrudil, da bo bodoča izbira vodilnega kadra boljša in da bodo ta letovanja res vsestransko uspešna.

M. N.

Zasedanja OLO Koper

V prihodnji sezoni bodo cene v hotelih za 30 odstotkov nižje od letošnjih — Pomanjkanje drv na Koprskem — Tovarna IRIS bo gradila lesene ribiške ladje

Na zadnji seji OLO Koper je poročal predsednik okrajnega sveta za turizem Jože Žižek. Letošnji turistični promet je bil precej slabši od lanskega. Vzroki za to so delno objektivna značaja (slabo vreme, epidemija), delno pa subjektivna značaja (slabe priprave in pretirano zvišanje cen in tarif). Čeprav je bil finančni efekt pod povprečjem, je vendar treba omeniti tudi nekaj pozitivnih rezultatov. Predvsem so letošnja sezona izboljšali higijensko-tehnično zaščito, popravili odnos stregne osebe do gostov, povečali izbiro v hrani in pljačah, v petih gostinskih podjetjih okraja pa so začeli poskusno uvajati sistem nagrajevanja po delovnem učinku.

V prihodnji turistični sezoni bodo cene v hotelih v koprskem obalnem področju za okrog 30% nižje. Razumljivo je, da si tudi teh nižjih cen ne bodo mogli privoščiti vsi delovni ljudje, zato so odborniki OLO poudarili, da bo potrebno prihodnje leto posvetiti še več pozornosti urejanju campingov in počitniških domov.

V naslednji točki dnevnega reda so odborniki razpravljali o raznih vprašanjih s področja gozdarstva. Ugotovili so, da bi okraj potreboval še najmanj 11 tisoč kubnih metrov drv, ki pa jih tukajšnja podjetja glede na plan izvoza ne bodo mogla preskrbeti. Zato bo treba misliti na dobavo drv z drugih področij. Odborniki pa so kritizirali neplansko preskrbovanje z drvmi in poudarili, da bo potrebno prihodnje leto vskladi plan izvoza s potrebami široke potrošnje. Gre tudi za to, da bi si okraj ustvaril potrebno rezervno, kajti zdaj dobe potrošniki v večini primerov mokra drva.

Zelo pereče je tudi vprašanje pogozdovanja pašniških površin. Doslej je bilo namreč premalo sodelovanja med organi gozdarstva, občinami in Okrajno združeno zvezo in številno živino zaradi spreminjanja pašnikov v gozdove pada. Hkrati pa je bilo tudi precej primerov, da so se posamezniki premalo zanimali za vzdrževanje gozdov. Odborniki so v zvezi s tem poudarili potrebo po čimprejšnji ustanovitvi

Gozdarske poslovne zveze, ki bo v okviru Okrajne združene zveze reševala vsa pereča vprašanja.

V drugem delu seje so odborniki odobrili več odlokov z gospodarskega in drugih področij. Tako so med drugim odobrili tovarni ribjih izdelkov IRIS v Izoli gradnjo treh lesenih ribiških ladij. Praksa je namreč pokazala, da se mora tovarna opretila na lastno ribiško floto, kajti obalna ribiška podjetja imajo tudi lastne interese in ne morejo kriti vseh potreb ribje predelovalne industrije. Sredstva za gradnjo ladij bo dobila tovarna IRIS iz zveznega natečaja v višini 83 milijonov dinarjev, pomagal pa ji bo tudi okraj z udeležbo pri investicijskih stroških.

Odborniki so nato odobrili ustanovitev Združene gospodarske poslovne zveze v Koprju, in potrdili njena pravila, odobrili spremembe statuta občine Izola, Piran in Koper in potrdili poročila za investicijska posojila tovarni TOPOL v Ilirski Bistrici, vinogradniškemu posestvu Črni kal in tovarni IRIS v Izoli.

Še 6 km nove ceste Ljubljana—Koper izročili prometu

V torko so izročili prometu 6 kilometrov nove ceste Ljubljana—Koper na odseku Divača—Cebulovica. Če upoštevamo še dva in pol kilometra ceste, ki so jo na tem odseku izročili prometu, so z modernizacijo skrajšali cestno zvezo med Divačo in Senožečami za 2 km in 800 m.

Po celotni modernizaciji bo cestna zveza med Koprjem in Senožečami (kjer je priključek na cesto Ljubljana—Trst), ki meri zdaj 52 km, za 15 km krajša. Doslej so opravili okrog 60% del.

O filmskih programih bodo soodločali sveti

Pri vseh podjetjih za predvajanje filmov v koprskem okraju bodo v kratkem ustanovili svete za programe. Nihalo naloga bo svetovati podjetjem pri izbiri filmov. V svetih bodo učitelji, profesorji in drugi predstavniki kulturne delavci ter zastopniki mladinske organizacije in Društva prijateljev mladine.

Društvo medicinskih sester naj bi se vključilo v Zvezo ženskih društev

Pred dnevi je bila v Kranju razpisana seja okrajne Zveze ženskih društev in Društva medicinskih sester.

Tovarišica Cita Boletova je v svojem referatu osvetlila osnovne misli bodoče aktivnosti medicinskih sester, probleme, ki ovirajo uspešno dejavnost na terenu, zlasti pa je poudarila nujno potrebo povezanega dela z Zvezo ženskih društev na terenu. Pri delu na terenu naletijo medicinske sestre na najrazličnejše težave, med katerimi je najpogostejša zaostlost in zanemarjenost. Prav to zahteva, da medicinske sestre na terenu sodelujejo z Zvezo ženskih društev, z Društvom prijateljev mladine in ostalimi vzgojnimi organizacijami, v določenih primerih pa tudi s šolo. Prizadevanja in delavnost medicinskih sester na terenu zasluži vse priznanje. Na konferenci so govorili, da je nujno tudi sestre iz ambulant pridobiti za delo na terenu.

Tudi Sveti za varstvo matere in otroka pri občinskem LO posvečajo vse premalo pozornosti in skrbni zdravstvenemu stanju družine, ta se kaže tudi v tem, da se večina predsednikov svetov ni udeležila posvetovanja.

Bodoča delavnost medicinskih sester bo usmerjena na delavca v podjetjih, kjer jim bodo z neposrednimi stiki lahko nudile potrebno pomoč in nasvete. V Zvezni zarni na Jesenicah, v Iskrice v Kranju so medicinske sestre že zaposlene, temu pa bodo po vsej verjetnosti sledili tudi drugi kolektivi.

Razen ostalih koristnih misli in zaključkov so sklenili, da bodo Društvo medicinskih sester vključili v Zvezo ženskih društev, kar bo omogočilo tesnejšo povezavo tudi na terenu. MV

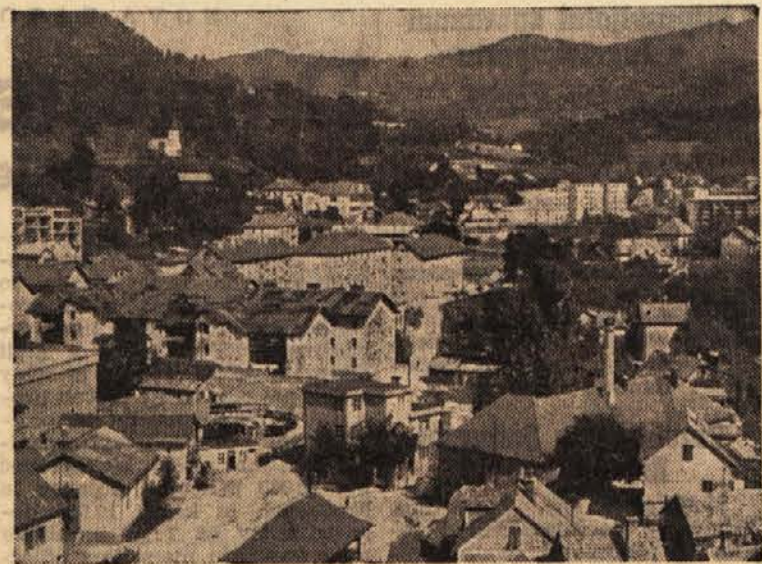
Iz Šaleške doline

V dveh mestih Šaleške doline — v Sošanju in Velenju — se je na pobudo organizacij RK prijavilo lepo število kandidatur. Kri je dala 69 ljudi, od tega 450 ljudi iz Velenja. Akcija je lep zgled visoke socialistične zavesti prebivalcev Šaleške doline.

Te dni se je v Velenju pričela kmetijsko-gospodarska šola. Zanj se je prijavilo kar 35 gojencev za prvi letnik. V drugi razred KG hodi 15 gojencev in gojenk. Tako tudi v Velenju iz leta v leto raste število prijavljenцев. Težava imajo le s kuhinjo KZ, ki je zasedena. Upajo, da jo bodo s pomočjo rudnika lahko izpraznili. Tako bo tam lep prostor, kjer bodo imeli poleg kmetijsko-gospodarske šole prijeten prostor razni gospodinjstki tečajji. Tako v Velenju

S seje okrajnega komiteja ZKS v Novi Gorici

Na seji Okrajnega komiteja ZKS v Novi Gorici v četrtek, so po temeljiti in vsebinsko plodni razpravi o problematiki kmetijstva zlasti v luči referata tovariša Kardelja o nalogah našega kmetijskega — združništva, sprejeli nekaj sklepov, ki naj bi okrepili dejavnost in vlogo komunistov v razvoju kmetijstva in socialističnih družbenih odnosov na vasi. — V nadaljevanju seje so razpravljali in sprejeli tudi načrt izobraževalno-vzgojnega dela med komunisti in člani raznih družbenih institucij in samoupravnih organov v zimski sezoni, dalje sklenili, da bodo volitve novih sekretarjev osnovnih organizacij ZK do 15. decembra ter ob zaključku razpravljali še o nekaterih zunanje-političnih problemih v luči zadnjih dogodkov na Madžarskem in Egiptu.

Trbovlje: Pogled na bodoče veliko stanovanjsko središče, kjer bodo ob sedanjih stali še novi bloki

RAZPRAVA O KMETIJSTVU V OKRAJU TRBOVLJE

Odločilni niso samo milijoni

Družbena sredstva je treba vlagati v kmetijstvo tako, da bomo s tem ekonomsko utrjevali združništvo — Čim več kmetijskih šol, zakaj znanje je najboljšo zdravilo zoper zaostlost

Trbovlje, 9. nov. — Na včerajšnjem zasedanju obeh okrajnih zborov, ki ga je vodil predsednik okraja Tine Gosak in ki se ga je udeležil tudi zvezni ljudski poslanec Janez Hribar, so okrajni odborniki svoje razpravljanje v glavnem posvetili problematiki kmetijstva v trboveljskem okraju. V zvezi s poročilom podpredsednika okraja Toneta Zupančiča o najboljših prečitih vprašanjih kmetijstva in razvoja socialističnih odnosov na vasi je okrajni ljudski odbor sprejel nekaj načelnih smernic za nadaljnji razvoj kmetijstva.

Kljub mnogim vidnim uspehom, ki jih je doseglo kmetijstvo v obdobju 1948—1955, za zdaj v trboveljskem okraju še ni čutili močnejšega vzpona v kmetijski proizvodnji. Razmeroma neugodna struktura kmetijske posesti, naravni značaj proizvodnje, ko kmet tako rekoč še vedno prideluje vse, nizki tržni viški, nizki hektarski donosi, pa visoki proizvodni stroški, to vse še vedno močno ovira nageljši razvoj kmetijstva na splošno. V teh letih so bila sicer vložena v kmetijstvo znatna družbena sredstva, ki pa žal niso bila vselej in povsod ekonomsko in preudarno uporabljena ter ponekod ne prinašajo pričakovanih sadov. V letih 1948 do 1955 znašajo investicije združnega in splošnega družbenega sektorja kmetijstva 320 milijonov dinarjev, v številne drobne investicije pa je bilo vloženih v tem času 253 milijonov, skupaj torej 573 milijonov dinarjev.

V mnogih primerih se da ugotoviti, da so investicijska sredstva obrodila presenetljive sadove, posebno tam, kjer so ta sredstva dobila moč v množičnem reševanju gospodarskih vprašanj na vasi. Mnogo je krajev, kjer so prebivalci iz enega milijona ustvarili vrednost desetih milijonov. Mnogo pa je tudi primerov, kjer ni bilo množične, združne aktivnosti in so sredstva skopnela brez večjega haska za skup-

nost. Dosedanja praksa torej očitno kaže, da ni vse samo denar, da niso odločilni samo milijoni, ampak da je odločilnega pomena zlasti pripravljenost kmetijskih ljudi, da s temi sredstvi nekaj koristnega ustvarijo za svojo skupnost, za vso vas, za napredek skupnega njihovega kmetijstva. V tem oziru so posebno značilni tisti primeri, kjer so bila na razpolago sredstva, toda zaradi neaktivnosti ljudi samih je bilo vse prizadevanje zaman.

V tem obdobju se kmetijske zadruge niso materialno dovolj utrdele in ne dovolj uveljavile v razvijanju in krepitevi socialističnih odnosov na vasi. Investicijska sredstva namreč čisto niso prihajala na vas preko zadrug, ampak po raznih stranskih poteh, pogosto nenamensko, ne da bi za samo investicijo zainteresirala vso vaško skupnost ali vse zadružnike. Očitno je torej, da je šele v zadnjem času edino pravilno zastavljena investicijska politika v kmetijstvu, ko so začela prihajati vsa sredstva preko kmetijskih zadrug. Zakaj brez gospodarsko močnih KZ ne more biti na vasi napredka in samo preko KZ lahko usmerjamo sredstva tako, da bodo v korist vseh kmetijskih proizvajalcev. Ne glede na vse pomanjkljivosti, ki jih še imajo KZ, drža, da si danes brez teh zadrug ne moremo več predstavljati življenja na vasi.

V okraju je trenutno 30 kmetijskih zadrug. V zadnjem času so se ponekod zadruge združile. Vendar pa s tem ni rečeno, da bodi v vsaki občini samo ena zadruga. To nesporeljivo tendenco zasledujemo zlasti ondi, kjer bi radi dosegli gospodarsko rentabilnost za vsako ceno, pri tem pa pozabljajo, da je prav zadruga tisti živ organizem, ki hkrati rešuje na podeželju odločilno družbeno in politično problematiko v razvoju socialističnih odnosov. Velikost posameznih zadrug narokujejo namreč življenjske potrebe in pogoji posameznih krajev, pa je zato pri tem treba tudi v združništvu uveljaviti

vso družbeno demokracijo. V splošni oceni dosedanjega dela KZ velja, da so premalo skrbjele za proizvodnjo in predelavo ter deloma tudi za odkup. Le nekatere med njimi so dosegle uspehe v plantažnem sadjarstvu, predelavi sadja ter obnovi sadovnjakov in vinogradov. Ali vse kaže, da bo postal razvoj v kmetijstvu nageljši, ko bodo začele biti zadrugam v pomoč kmetijske proizvodne poslovne zveze in pa glavna poslovna zveza, ki se je že lotila svojega dela. V precejšnjo pomoč pa bo zadrugam tudi gozdarska poslovna zveza, ki bo prevzela gospodarjenje z lesom ter skrbela za obnovo in vzgojo ter pravilno izkoriščanje gozdov.

V zadnjih letih so si zadruge že ustvarile močnejše sklade, med njimi zlasti ekonomsko prevladujoče sklade osnovnih sredstev. Medtem ko so imeli ob koncu leta 1954 vse zadruge v skladih 144 milijonov dinarjev, se je vrednost skladov ob koncu 1955 že povzpela na 170 milijonov. Tudi to priča, da zadruge ustvarjenih sredstev ne razmetavajo, ampak v glavnem vlagajo v investicije. O napredku zadrug govori tudi precej povečani promet v zadnjih letih.

Medtem ko se je reja živine v zadnjih letih zlasti številčno zelo okrepila in je pravzaprav živina glavno tržno blago v okraju, pa sta še nadalje zelo kritična obnova sadovnjakov in vinogradov, kot glavnih kmetijskih panog. Rajonizacija je za to obnovo že določila ustrezne površine. Obnovo bo treba torej pospešiti. Obnovo je treba usmeriti na najbolj ustrezna področja za enotno obnovo sadjarstva. Več lastnikov vezati skupaj, da s tem dosežemo primerne površine, kjer bo šele možna obnova in obdelava z naprednimi tehničnimi in agrotehničnimi ukrepi. Za obnovo in napredek kmetijstva sploh pa je treba kmetiče proizvajalce še tesneje navezati na zadruge, saj je sedaj komaj 65% kmetijskih gospodarstev včlanjenih v zadruge. Poskrbeti pa bo tudi treba za sistematično kmetijsko vzgojo kmetiče mladine s tem, da se že za prihodnje leto zagotovo sredstva za čim več kmetijskih šol, ki naj bodo uvrščene v naše redno šolstvo. Znanje bo namreč najboljšo zdravilo zoper zaostlost v kmetijstvu, pa nam zato ne sme biti žal sredstev za čim močnejše kmetijsko šolstvo. (Z)

Ce vozilo ni v redu

Ko je to dan pokleni voznik Milušnič Djuro s tovarnjakom vozil po gozdni cesti na Gorjancih na Dolenjskem po klanec navzdol, so na vozilu odpravljali zavore. Da bi preprečili nezgodo, je zavore iz leve uske ceste in tako nekaj časa vozil, dokler se ni prevrnil avtomobil na desno stran. Pri tem se je tovornjak še vrgel, a čimer je bila škoda na vozilu še večja, ocenjena na okrog 2 milijona dinarjev. Voznik je pri nezgodi odnesel zdravo kožo. Huje ali laže pa sta bila telesno poškodovana dva sopotnika, ki sta se vozila s tovarnjakom.

SEDEM DNI V BUDIMPEŠTI

(Nadaljevanje s 3. strani)

In patetika ali pa start v novo in drugačno usodo Madžarske. Pojavi se avto z zvonicami »Petőfijskega kluba« in poziva ljudi, naj odidejo na trg z Bühmom spomenikom, kamor se že na poti študentje in kjer naj bi bil glavni miting. »Petőfijski klub« razglasi po zvonicah svoja gesla: »Zahtevamo madžarsko-sovjetsko prijateljstvo na podlagi leninistične enakopravnosti!« »Novi petletni plan, ki bo upošteval blaginjo ljudstva!« »Imre Nagyja na vodstvo!« »Proč a stalinistično gospodarsko politiko!« »Naj živi bratska Poljska!« »Delavsko samoupravo v tovarni!« »Dajte nam socialistično demokracijo!«

Spreved se formira in napoti proti Budimu. Iz sosedijske alic se nam pridruži spreved študentske mladine v najlepšem redu. Studentje prepevajo revolucionarne mladinske pesmi, tiste stare iz let 1945 do 1948, o katerih pravi moj tovariš, da so že pozabljene. V tem sprevedu so sama tepla dekleta in vsi fantje so visoki postavi. Dehtim in zahtevam solze. Čutim puško na desni rami in utrujenost v nogah, sklonim sem se, pariziam sem hodim vzdolž Jastrebnice. Poljubim bi vse, kričal bi, govoril. Zdaž že v tej zanesenosti ves v partizanskem ognju kaj morem, takšen sem pač, kesam se, da sem malo prej pri Petőfijskem spomeniku, ko so zahtevali, naj tudi jaz govorim, to odločno odklonim in brez oklevanja izjavim, da mi niti na misel ne pride, da bi kakorkoli politično sodeloval v teh dogodkih. »Toda zakaj ti govorijo o svobodi in socializmu in se se zmenite za naše mad-

žarske posle.« Je rekel tovariš, ki pa ni mogel zabuditi v meni nobenega okleščanja. Zdaž pa že hodim v sprevedu, ljudje imajo svojo veljavo samo, kadar se bore, narod je narod samo, kadar se bori. V tem trenutku popravim nekatere svoje mirnodobne nazore o ljudstvu in mi o hrabrosti. Toda zdaj smo pri poslopju notranjega ministrstva, milenični nas gledajo bolj ravnodušno kakor rado vedno in vendar mi pravi tovariš, ko opazi na hodnikih organe državne varnosti v civilu:

»Vi ste bili partizan. Prosim vas, ker nimamo nobenih vojniških izkušenj, za primer, da bi začelo pokati, da prevzamete poveljstvo, ubogali vas bom.« »Ne čutim, da je položaj takšen in da bi treba uporabiti moje partizanske izkušnje.« pravim, sam pri sebi pa pomislim: »Saj se nisi, Dobrica Cosić, vojaško proslaviti takrat, ko bi se bil lahko in ko je bilo to mnogo bolj potrebno, kakor pa je to potrebno tu v Budimpešti.« Vendar pa je to mojemu jugoslovanskemu častitepuju prijetno. In še več. Tako vznemirljen sem bil samo 27. marca 1941, ko sem prišel leta 1941 v osvobodeno Praskuplje. In na petem kongresu KPJ leta 1948. Za vsak primer se oziram po ulicah, vogalih in drugih malenkostih, koristnih za umik, pisatelj ob meni pravi: »Kako lepo bi bilo zdaž, ko bi začelo pokati, ko bi bil nevarno ranjen, toda ne smrtonosno seveda, potem pa bi napisal iz Budimpešte razbirljivo reportažo.«

Gremo čez višje most, pridemo v Budim in se vključimo v študentski spreved z zastavami in transparenti, dolg cel kilometer. Ljudje obežajo na

okna zastave, spreved plošča in požarjavila. Opozore me, da so to madžarske narodne zastave brez grba ljudsko-demokratske Madžarske, ki jih spominja na sovjetski grb. Opazim, da ljudje zastave, ki jih izobežajo na oknih, razvijajo z drogov samo do grba. Meni to ni všeč, pa molčim. Zena maha z balkona z otročkom in požarjavila spreved. Ulica buči od ploščanja in požarjavov. Na hodnik pade razbito steklo. Ne da bi se zmenil za to, starec se naprej pritrjuje drog zastave na okenski okvir. Pridemo do spomenika junaka iz leta 1848, Bühma, po poreku Poljaka. Ta majhen trg meji na poslopje zunanjega ministrstva, kjer zavirha v nekaj minutah na desetine narodnih zastav, starih, brez socialističnega grba. Le od kod so dobili toliko zastav, se vprašujem. Ne utegnem se zagnati v svoji zbežnosti in ocplosti, kajti trg meji tudi na vojašnico, kjer je videti na strehi pod odrgano opako vojaške glave. Tudi okna so polna vojakov, prizor je zelo scenski in nevsakdanji. Milica skandira: »Košutov grb. Košutov grb!« Pojavi se Košutov grb. Pojavi se več metrov dolg in širok Košutov grb, ki so ga izdelali na hitro roko študentje Akademije za likovno umetnost, in se mi s tem takoj pohvalijo. Nabito poln trg, kamor so se kar naprej zgrinjali novi sprevedci, ki jim nisem videl konca, je zapel himno: Naj nam napočijo lepota leta, ki jih zalostna usoda je zdaj pokopavala. To himno, je trpelo že dovolj za svojo minulost in za svojo prihodnost. Oficirji madžarske vojske, ki sem jih opazil v sprevedu že na desetine, salutirajo. Dva fanta sta se vzela

Madžarska mladina na zborovanju 23. oktobra pred Petőfijskim spomenikom

na visoki podstavek Bühmova spomenika in zalaknila za njegov meč madžarsko zastavo, za katere so sneli grb, potem pa Košutov grb in poljsko narodno zastavo. Na podstavku stoječ študent bere resolucijo neke študentske organizacije in zahteva uveljavljenje sklepov 20. kongresa KPŽ, množica pa skandira: »Naj živi Poljska!« in »Volite, volite!« Ljudje zahtevajo zvonic, na avtomobil Petőfijskega kluba se povzpne priljubljeni madžarski igralec, glavni igralec iz filma »Budimpeštanska pomlad«, in recitira:

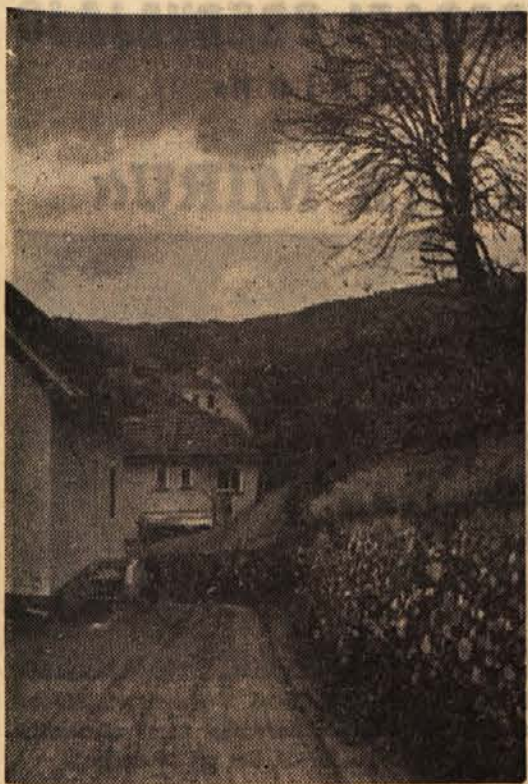
»Košut Lajos je ukazal in padel je ves polk. In če ukaže še enkrat, pojedmo v boj do zadnjega. Zivela madžarska svoboda, Zivela domovina!«

Menda kakih sto tisoč ljudi plošča in znova zadoni himna. Nepremično gledam v rdečo prgo Košutovega grba, iz črti rdeče prge, ki predstavlja Donavo, Tiso, Savo in Dravo, oziram se na tiste tri grice, izmed katerih predstavlja eden Tatre, in zelo neprijetno mi je pri srecu, kajti Sava, Drava in Tisa so reke moje domovine, Tatre pa slovaško pogorje in tako razmišljam, kakšen bo film, ki se bo imenoval »Budimpeštanska jesen?«

Kraj mene stoji madžarski komunist, tudi v ognju ob pogledu na Košutov grb. Ti komunisti so menda internacionalisti. In da sanjajo o veliki Madžarski! Zato se nekako tolažim: »V madžarski zgodovini je revolucija leta 1848 njihov ponos in zbuja še zmerom največje navdušenje. Pa tudi embiemi te revolucije, čeprav z nacionalističnimi elementi menda nimajo razen formalnega nobenega drugega značaja.«

(Dolge prihodnje)

Ta statistika je katastrofalna za domači film, pa tudi za film naših vzhodnih sosedov. Mislim, da se je treba ob tem zamisliti, nikakor pa se ne smemo zadovoljiti s tem, da naša publika podcenjuje domači film in se nasmaja ob nemških sentimentalnih

»Soteska« na Rav-
nah na Koroškem.
Klanec, ozka ce-
sta in nepregleden
oster ovinek za-
hlevajo previdno
voznjo

USPELE PRIREDITVE v Koroškem kulturnem tednu

ustražili snega. Pod večer se je razvil pri Smučarski koči miting.

Iste dne so v Kotljah gostovali v zadržnem domu ravenski člani harmonikarske in folklorne skupine s pestrimi, večidel novimi sporedi.

Doli na Ravnah se je po medtem razvil še turnir v namiznem tenisu.

V torko so se pomerili v kavarni Doma železničarjev ravenski šahisti na turnirju, v sredo so odigrali turnir v malem rokometu člani te sekcije.

V četrtek je imela ravenska godba na pihala samostojen koncert — zanj so vadili dolge tedne nove zahtevne skladbe.

V soboto pa bodo Prevaljski nastopili z županovo Micko — to priljubljeno Linhartovo veselico. Tokrat jo bodo igrali na domačem odru, naslednjega dne pa

v Kotljah. V soboto zvečer bo v Titovem domu na Ravnah akademija z izbranim sporedom. Za nedeljo je prijavilo udeležbo še nekaj zastopnikov in članov delavskih prosvetnih društev okraja Maribor in tudi ljubljanski gostje. Seveda jih bodo Ravne slovesno sprejele, jih povabila v svoje kulturne ustanove malo na ogled: v bogato študijsko knjižnico, novo gimnazijo in v Tehnični muzej, marsikoga bo pa zanimala tudi Železarna Ravne. Popoldne si bodo lahko ogledali »Cvetje v jeseni« na Ravnah ali pa v Kotljah »Županovo Micko. Popoldne bo na Prevaljah dajala koncert ravenska godba na pihala.

Res, čutili je, da stopajo Ravne v razgibano sezono kulturnega življenja — uvod je že kar dober.

Izpred sodišča v Mariboru

Ob požaru je kradel

Posten človek upravičeno obsoja vaskogar, ki skuša priti do premoženjske koristi na škodo drugega. Da je ogroženo ljudi tem večje, če kdo krade ob povodnjih, požaru ali kakšni drugi elementarni nesreči, je povsem razumljivo. V nesreči je treba človeku pomagati. Kdor nesrečo drugega izrablja za svoje osebno okoriščenje, je vreden vse obsodbe. Zato se tudi ni čuditi, če so vaščani Podgorja pri Gorji Rudopoli in sosednjih vasi kar planili po Francu Linarju z Vratje vrha, ki so ga zalotili, ko je kot reševalec hotel odnesti pogorelecu Albertu Lorbecu copate in 2 metra črnega kloba, izrabljajoč splošno razburjenost in zmedo, ki je nastala ob požaru. Če gasilci ne bi bili budni, bi bil Linar ukraden predmeti tudi odnesel, tako pa je ostanejo sprito mnogih ljudi moral privoliti, da so mu gasilci izvlekli izpod suknjice vse, kar je vzel v hiši Lorbeke. Sodišče ga je ob- »dilo, ker je vrednost ukradenih predmetov majhna in je oškodovanec dobil vse stvari nazaj, na 6 mesecev strogega zapor.

Še domači niso varni pred njo

Od kar je bila 20-letna gospodinja pomočnica Nada Fišer, doma v Raven na Koroškem, pred letoma letoma pred sodiščem, ker je izmaknila neki potnici na vlak denarnico z vsjo gotovino, ni več našla poti nazaj. Kar zapovrstjo je morala sestiti na zatožno klop, zdaj v Slovelem Gradcu, potem zopet v Radovljici, pa zopet v Slovelem Gradcu, vedno pa zaradi nedovoljenega prehoda preko meje. Lani spomladi je bila po prihodu iz zaporu le nekaj dni doma, pa je že okradla lastno sestro. Nato je zopet izginila in sledila je 7-mesečna kazen zaradi ponovnega prehoda preko meje. V juliju letos je prišla na svobodo, pobegnila v Avstrijo, od koder pa so jo kot nezahvalno že po enem mesecu poslali nazaj v Jugoslavijo. Slovenjgradsko sodišče ji je v septembru odmerilo za ilegalni prehod 10 mesecev zapor. Te dni je maribor-

ske Okrožno sodišče obravnavalo vlomno tatvino, ki jo je izvršila že lani na škodo svoje sestre, in jo kaznovalo ob upoštevanju kazni, izrečene pred Okrajnim sodiščem v Slovelem Gradcu, katere se ni v celoti prestala, na enotno kazen 1 leto in 3 mesece zapor.

Mlad zlikovec

Alojz Plohl iz Moravca pri Ljutomeru je letos marca sedel na zatožni klopi Okrožnega sodišča v Ljubljani, ker je tam izvršil več tatvin. Hkrati pa je že bil v preiskavi zaradi vlomne tatvine v vinčariji Franca Zamude v Moravcih. V Moravcih, kjer večina ljudi živi od dela pri večjih kmetih in stanuje po vinčarijah, je s ponarejenimi ključem odprl zidnico in odpeljal prazen sod, nato ga pa prodal Avgustu Marinku iz Drakovca, češ da ga je našel na cesti. Skoraj hkrati je prodal Ivanu Kukovcu dežni plašč, katerega si je izposodil od Vinka Zemljica. Sodišče je Alojza Plohla, ki ima sedaj komaj trindvajset let, ob upoštevanju 10 mesecev zapor, ki mu jih je prisodilo ljubljansko sodišče obsojilo zaradi vlomne tatvine in zatajitve dežnega plašča na enotno kazen 1 leto in 4 mesece strogega zapor, pri čemer mu je v kazen všteto že prestani del kazni iz sodbe ljubljanskega Okrožnega sodišča.

Vinjen šofer

Na 3 mesece zapor, pogojno za dobo dveh let, je bil obsojen Rajko Kmetec, šofer OZZ Ptuj, ki je vinjen peljal z novim avtomobilom »Fiat Jeep« 3 potnike iz Pragerskega proti Ptuj in pri veliki hitrosti v vinjenosti ni mogel več obvladati vozila, tako da ga je zabelo zanašati z ene na drugo stran ceste, dokler ni zadel ob obcestni steber, kjer se je avtomobil prevrnil. Na srečo so ostali vsi pri življenju, pa tudi na vozilu ni bilo velike škode. Nepravidni šofer je sam najdražje plašal svojo nepravilnost. Izpod prevrnjenega avtomobila so ga namreč potegnili z zlomljeno nogo. Posledice bo pa čutil še lep čas, ker mu je sodišče naložilo dolžnost plačati OZZ Ptuj približno 47.000 din oškodnine.

»MILOŠ MAMIĆ«

Industrija komprimiranih plinov in kemičnih izdelkov
Zemun, Radnička 1

Poziv za sklepanje pogodb

Obveščamo cenjene potrošnike — kupce naših izdelkov, da bomo sklepali pogodbe za leto 1957. Zmerno letos ter jih pozivamo, da svoje stvarne potrebe za prihodnje leto pošljejo do konca novembra t. l. in sicer za:

koštni kiel v ploščah in zrnih, kožno in kromovo lepilo v ploščah, kostno in kožno maso, razklesane kostni zdrob, surovo kostno moko, natrijevo in kalijevo vodno steklo, ogljikovo kislino.

Sklenjene pogodbe, sestavljene po predloženih prijavih in naših proizvodnih možnostih, bomo poslali strankam v podpis. 3952

CEMENTARNA TRBOVLJE

sprejme

RAČUNOVODJO-BILANCISTA

z ustrežajočo šolsko izobrazbo in 5-letno prakso

Plača po tarifnem pravilniku. Samsko ali družinsko stanovanje zagotovljeno.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Ponudbe pošljite na upravni odbor Cementarne Trbovlje.

T-137

Uprava

»LJUDSKE PRAVICE«

Ljubljana

Kopitarjeva ulica 2

Poštni predal 42

Odrežite in nam pošljite

Komisija za razpis mesta direktorja Trgovskega podjetja na veliko »KRKA« v Brežicah razpisuje na podlagi 89. člena uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov (Uradni list FLRJ št. 51-53) in 10. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34-55)

mesto direktorja

Trgovskega podjetja na veliko »KRKA« v Brežicah

POGOJI:

1. Srednja strokovna izobrazba z 10-letno komercialno prakso.
2. Nižja strokovna izobrazba s 15-letno komercialno prakso ter opravljenim strokovnim izpitom.

Pravilno kolkovane ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazom o strokovni izobrazbi pošljite na Občinski ljudski odbor Brežice do 1. decembra 1956.

4290

VAŽNO ZA GOSPODARSKO ORGANIZACIJE

Izšla je naša nova izdaja:

(z besedilom Splošnih uzanc) dr. Vladimírja Kapora

Pogodba o kupovanju in prodaji blaga po splošnih uzancih za blagovni promet

Izdaja v latinici. — Cena 350 dinarjev

To delo, ki predstavlja prva pojasnila splošnih uzanc, je nujno potrebno vsakemu gospodarskem podjetju, vsem, ki sklepajo pogodbe v gospodarstvu, pravnikom, praktikom, študentom itd.

Posebno koristna za gospodarska podjetja so teoretska pojasnila splošnih uzanc s praktičnimi primeri, kar bo precej olajšalo delo in iznajdljivost v vseh vprašanih, ki nastanejo pri sklepanju pogodb o kupovanju in prodaji blaga.

Ne zamudite in pravočasno nabavite to edinstveno in koristno izdajo!

Naše prejšnje izdaje:

»ZBIRKA VSEH PREDPISOV O TAKSAH«

Jovana M. Radulovića. — Patentna izdaja s prostimi listi in vijaki. — Cena 950 dinarjev

»ZBIRKA PREDPISOV O STROKOVNI KVALIFIKACIJI DELAVCEV V TRGOVINI« — 350 dinarjev

Naša naslednja velika izdaja:

»PRAVNI PRIROČNIK O PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH DRŽAVLJANOV«

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«

Založniško-tiskarsko podjetje — BEOGRAD, Prizrenska 6
Poštni predal 479 3900

TOVARNA TEHTNIC, CELJE

razpisuje mesto

prodajnega referenta

- Pogoji: 1. Srednja ekonomska šola
2. Daljša komercialna praksa

Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe po dogovoru. — Ponudbe pošljite na tajništvo.

4291

Kaj zdaj,

HANS
FALLADA

ROMAN

103

FANT?

»Nisem pazil na to,« je zamrmral Pinneberg.

»Tako rdeča lica je imel.«

»Gotovo od vkanja.«

»Ne, lise so bile. Ali je bolan?«

»Od česa naj bo bolan?« je vprašal Fant. »No, pa prižgi luči!

Saj tega ne boš vzdržala.«

Prižgala sta luči, spet je prišel Storžek mamici v roke, spet je takoj utihnili. Nekajkrat je še zablajal, potem pa je utihnil.

»Zdaj pa imaš,« se je spet ujezil Fant. »Prav gotovo in takih bolečin, ki bi takoj prenehale, če ga vzameš v roke.«

»Potipaj mu ročice, tako vroče so.«

»Ah, kaj!« je nergal Fant. »To je od vpitja. Kaj meni, ali bi se jaz potil, če bi se tako drl? Do zadnje niti bi bil moker.«

»Toda njegove roke so vroče. Mislim, da je najin Storžek bolan.«

Pinneberg je potipal roke in brž spremenil mnenje: »Zares so vroče. Ali ima vročino?«

»Preneumno, nimava toplomera.«

»Ze zdavnaj sva ga hotela kupiti. Denari«

»Da,« je rekla Ovčica, »vročino ima.«

»Ali bi mu dala še čaja?« je vprašal Fant.

»Ne, ne, samo železod mu bova po nepotrebnem obremenjevala.«

»Jaz pa ne morem in ne morem verjeti,« je spet izbruhnilo iz Fanta, »da ga kaj boli. Pretvarja se, hoče, da bi ga nosila!«

»Toda Fant, saj ga vendar nikoli ne nosiva!«

»Pazi: položi ga v zibko, pa boš videla, da bo spet vpil!« Ovčica se je nekaj obotavljala, on pa je ponovil: »Daj, Ovčica, položi ga v zibko! Videla boš...«

Ovčica je pogledala moža in položila Storžka v zibko. Luči niti ni bilo treba utinjati, zakaj Storžek se je takoj oglašil z vso močjo svojega glasu.

»Zdaj pa vidiš,« je rekel Fant, »vzemi ga ven, pa se bo takoj pomiril.«

Ovčica je vzela Storžka iz zibke, mož pa je zaman pričakoval: Storžek je kar naprej vpil. Fant je otrpnil od presenečenja, Storžek pa je vpil. Čez čas je mož le spregovoril: »Zdaj pa imaš! S tem prenašanjem si ga čisto pokvarila. Kaj lahko še storiva za vaše blagorodje, mladi gospod?« se je jezno norčeval.

»Boli ga,« je rahlo spregovorila Ovčica in zibala sinka sem in tja, da je za trenutke utihnili, nato pa navzlic zibanju ponovno zajokal. »Fant, prosim te, lezi v posteljo, morda boš za trenutek zaspal!«

»Nikakor ne! Kaj pa misliš?«

»Prosim te, Fant, jaz sem mnogo mirnejša, razen tega pa bom dopoldne za kako uro legla. Ti moraš biti spočit.«

Fant jo je pogledal, nato pa jo je pobožal po plečih. »Prav Ovčica, legel bom. Če bo kaj, pa me takoj poklič!« Ni mogel za-

spati. Menjaje se sta ležala, menjajala sta se pri prenašanju otroka, ki sta mu pela in ga zibala: nič. Včasih se je vpitje sprevrglo v tiho ječanje, potem pa je spet zavekal na ves glas...

»To je strašno,« je rekel Pinneberg, Ovčica pa je dodala: »Gotovo se zelo muči.«

»Kakšen smisel ima vse to! Tako drobcena stvarca, pa se že mora mučiti.«

»In pomagati mu ne namerava!« Iznemada je Ovčica stisnila Storžka k sebi: »Storžek, moj Storžek, ali lahko kaj storim zate?« Storžek pa je jokal.

»Kaj neki mu je?« je mrmral Fant.

»Povedati ne more, niti pokazati ne, kje ga boli. Storžek, po- kaži, kje te boli! No, kje?«

»Trapasta sva,« se je razjezil Pinneberg. »Ničesar ne veva. Če bi kaj vedela, bi mu morda lahko pomagala.«

»Pa nikogar ne poznavam, da bi ga vprašala.«

»Po zdravniku bom šel,« se je Fant že začel oblačiti.

»Saj nimaš bolniškega lista.«

»Bo pa tako prišel. Bolniški list mu bom prinesel kasneje.«

»Zdaj ob petih ne boš dobil zdravnika. Vsi pravijo, da je čas do jutra, če jim začneš govoriti o bolniškem listu.«

»Mora! bo priš!«

»Fant, če ga boš pripeljal sem gor po lestvi, bo vzdignil hrup. Prijavi nas bo, pa tudi po lestvi ne bo maral, ker se bo bal, da mu boš kaj storil.« Fant je sedel na robu postelje in žalostno strmel v Ovčico.

»No, da, prav imaš,« je priklimal. »Zavozila sva jo, gospa Pinneberg, zares zavozila. Na to nisva mislila.«

NAROČILNICA

Podpisani

kraj _____ ulica _____ pošta _____

naročam »Ljudsko pravico« in prosim, da mi jo začnete z

redno pošiljati.

Datum _____

Podpis _____

Odrežite in nam pošljite

DNEVNE NOVICE

OPOZORILO

Ugotovljeno je bilo, da nekatere gospodarske organizacije oz. ustanove porušujejo zdravstvene izkaznice tudi za otroke, stare nad 16 let, čeprav zavarovane za nje še ni predložil potrdila o šolanju za šolsko leto 1956-57. To so predvsem primeri, ko otroci zaradi premoženjskega cenusa ne prejemajo otroškega dodatka, imajo pa pravico do zdravstvenega varstva, če dokažejo, da se šolajo.

Opozarjamo zato vse gospodarske organizacije in ustanove, naj ob zavarovanecih, ki se niso predložili novih potrdil o šolanju za otroke, stare nad 16 let, takoj zahtevajo, da ta potrdila nemudoma predložijo. Dokler teh potrdil ne predložijo, gospodarske organizacije in ustanove ne smejo potrjevati zdravstvenih izkaznic za te otroke.

Če so zavarovanci že predložili potrdila o šolanju za šolsko leto 1956-57, pa so jih gospodarske organizacije oz. ustanove odstopile pristojnemu okrajnemu zavodu za socialno zavarovanje zaradi otroškega dodatka, morajo to zabeležiti v mapi zavarovancev. V teh primerih seveda od zavarovancev ni treba zahtevati novih potrdil.

Opozarjamo tudi na to, da morajo gospodarske organizacije oz. ustanove takoj sporočiti pristojnemu zavodu za socialno zavarovanje vsako spremembo, zaradi katere preneha družinskemu članu pravica do zdravstvenega varstva, na primer, če otrok preneha z rednim šolanjem (za ta sporočila je predpisana tiskovina »Prijava o spremembi« v zavarovanju).

Republiški zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani.

Kmetijsko gospodarstvo Pesnica pri Mariboru ima na zalogi večje količine zimskega namiznega jabolka po ugodnih cenah. Interesenti, pohitite z nabavo, dokler je še zaloga.

Stop! Nobenih nadomestkov več! FLEX se spet dobi. FLEX čisti madeže in ne pušča roba okrog madeža. Sprememba telefonskih števil. Zvezna industrijska zbornica, Zveza kmetijskih zbornic Skupnost jugoslovanskega elektrogospodarstva in Zveza na upravnih za ceste obveščajo vse zainteresirane, da bodo od 15. novembra letos imeli namesto dosedanjih telefonskih števil centralne naslednje nove serijske številke: 35-341 do 3. 37-395 do 8 in 25-269. Direktna številka posameznih oddelkov zgoraj navedenih ustanov ostanejo kot doslej.

Ce hočete enostavno, pa vendarle učinkovito negovati kožo, uporabljajte Teint Bell ROZNO MLEKO. Vsebuje naravno hrano, ki ji potrebuje tvoj teint.

Gledališča

V opernem gledališču bo v ponedeljek, 12. novembra gostovala reprezentativna kulturna skupina iz Burme z orkestralnimi, instrumentalnimi, pevskimi in plešnimi študiji. V gledališču bo predložila glasbeno igro. Vstopnice so v prodaji od danes dalje pri operni blagajni od 350 din navzdol. Rezervacij ni.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA
Sobota, 10. novembra ob 20: Shakespear: »Henrik IV.« (II. del). Izven in za podeželje. (Falstaff — Pavle Kovčič).

Nedelja, 11. novembra ob 15: Cankar: »Pohujšanje v dolini šentfiorjanske«. Izven in za podeželje. (Jacinta — Nedeljka Kacinova k. g.).

Ponedeljek, 12. novembra: Zaprti. Torej, 13. novembra ob 20: Miller: »Spomin na dva ponedeljka« in »Pogled z mostu«. Premiera. Izven.

Na ponovna številna vprašanja iz vrst abonentov in drugih obiskovalcev gledališča »Henrik IV.« dajemo naslednje pojasnilo: letošnja uprizoritev Shakespearove »Historije o Henriku IV.« II. del ni obnovitev lanske predstave, kot nekateri mislijo, marveč drugo, novo Shakespearovo delo, ki je letos na slovenskem odru prvič uprizorjeno. V tej drami pa nastopajo nekatere iste osebe kot v prvem, lani uprizorjenem delu, njihove usode se v novem dramskem dogajanju razvijajo naprej in zaključijo, tako n. pr. usoda kralja Henrika IV. in usoda legendarne Shakespearove komične figure Falstaffa. Čigar nastopi sodijo med najbolj sproščene, najbolj drzne in komedijsko razburljive podobe vsega Shakespearovega opusa. V abonentih ni uvrščena obnovljena stara predstava, marveč letošnja slovenska krsna uprizoritev novega Shakespearovega dela.

Občinski odbor Zveze borcev Bežigrada sporoča žalostno vest, da je preminila tovarišica

TEREZIJA ZUPANČIČ

iz Dvora pri Žužemberku

v 90. letu starosti.

Pogreb pokojne bo v soboto, 10. novembra 1956 ob 16. uri iz Jožefove mrliške veže na pokopališču Žale.

Pozivamo člane ZB, da se pogreba udeležijo!

Odbor ZB občine Bežigrad

Vesti iz Maribora

DEZURNA LEKARNA
Sobota, dne 10. novembra: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1. Nedelja, dne 11. novembra: lekarna »Studenci«, Gorkoga ulica 18.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Sobota, 10. novembra ob 19.30: Mozart: »Figarova svatba«. Izven.
Nedelja, 11. novembra ob 15: Delderfeld: »Visok je zid«. Red U.
ob 19.30: Patrick: »Vročica kris«. Izv.

KINO
PARTIZAN: Mehški film: »Mehika v pesmi«.
UDARNIK: Ameriški barvni film: »Pustolovščina Don Juana«.

Rodile so: Marjeta Siling, 36 let, zob. asistent — Valterja: Franciška Pipuš, 31 let, gospodinja, Sleme — Draga: Jožica Privšek, 28 let, nameščenka — Stojana: Marija Postružnik, 37 let, gospodinja — Dušana: Pavla Marčič, 31 let, gospodinja, Bistrica — Franca: Greta Lešnik, 20 let, sklad. del. — Violeta: Marija Lešnik, 27 let, gospodinja, Sp. Duplek — Matilda: Franciška Javernik, 31 let, boln. strelj. Poljčane — Cvetko: Vidinka Ilič, 32 let, Beograd — Vesno: Barbara Hrncič, 28 let, gospodinja, Zg. Dobre-

nje — Ivana: Kristina Himeleirah, 26 let, gospodinja, Riharovič — Draga: Franciška Gaberšek, 34 let, gospodinja, Ranca — Janeza: Marija Grlica, 30 let, tranziterka — Nado: Marija Faneli, 33 let, gospodinja, Pohorski dvor — Sonjo: Ljudmila Dajčič, 27 let, gospodinja — Dragana: Frida Borštnar, 20 let, trg. pom. Vuhred — Lidija: Sonja Zorec, 36 let, gospodinja — Tomislava: Umril sor. Elizabeta Strmšek, 74 let, gospodinja; Marija Kupert, 75 let, gospodinja, Ribnica na Pohorju; Anastazija Turk roj. Leban, 63 let, upokojenka; Branko Hraš, 6 mesecev Brezula; Milica Ščavnicar; Ožbalt Sater, 48 let, sodar; Marija Brumec roj. Zupančič, 79 let, druž. upokojenka; Ignac Hraš, 58 let, posestnik, Ptuj; Marija Budina, 61 let, oseb. upokojenka; Zlatka Portenlager, 2 mesecev, hči mizarja; Blaž Razvornik, 46 let, upokojenec, Ruše; Stanislava Vincetič, 3 leta, hči kleparja; Ivana Mlakar roj. Magdič, gospodinja, 69 let; Tit Mori, 24 let, sin posestnika, Ojstrice; Albert Pinter, 35 let, posestnik, Črešnjavec; Mirko Korošec, 54 let, upokojenec, Lenart.

RADIO LJUBLJANA

Sporod za soboto, 10. novembra
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00.

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (prejeto glasbeni spored) — 6.30-6.40 Reklame in obvestila — 7.10 Zabavni zvoki — vmes ob 7.20-7.25 Naš jedilnik — 8.00 Zaključek oddaje — 11.15 Dobra tri Dorka škoberneta — 11.15 Dober dan, otroci! (Ela Peroci: Potopis) — 11.30 Narodne v priredbi Jakova Gotovca in Emila Adamiča — 12.00 Robert Schumann: Koncert za klavir in orkester v a-molu — 12.30 Kmetijska univerza — Ing. Mirko Šiško: Pomen znanstvenega raziskovanja v sadjarstvu — 12.40 Za staro in mlado (operetna in lahka glasba) — 13.15 15 minut s Kmečko godbo — 13.30 Znanstveni solisti — znane arije — 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike — 14.35 Zeleni ste — poslušatelj — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.40 Novi filmi — 16.00 Glasbene igranke — 17.10 Kaj bo prihodnji teden na sporedu — 17.30 Zabavna in plesna glasba — 18.00 Okno v svet: Izlet v Gdansk — 18.15 Poje Gorenjski vokalni kvintet — 18.30 Jezikovni pogovori — 18.45 Igra tamburaški orkester — 19.00 Radijski denik — 19.30 Zabavna glasba, vmes reklame — 20.00 Veseli večer — 21.00 Igramo za ples — 22.15-23.00 Oddaja za naše izseljence — na valu 327.1 — 22.15-23.00 UKV program: Plesna glasba — 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327.1 m (Prenos iz Zagreba)

DROBNJI OGLASI

RAZPIS. Upravni odbor Zdravstvene postaje Polzela razpisuje delovno mesto za inženirja inženirja. Tečajna plača po uredbi dopolnilna plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

TOVARNO IZDELKOV za široko potrošnjo katerekoli panoge bi zastopal kot trgovski potnik za Srbijo, Makedonijo, Bosno in Hercegovino, Milovanović, Beograd, Ulica Matije Jevrosine 9-II. 102989

LOKAL s pisarno in garažo (lahko ločeno), v centru ali bližini, vzamemo v najem. Ponudbe pošljite v upravo LP pod »Lokal«. 4295

USNJEJO ROKAVICO, desno, sem izgubil danes pred 6. uro pri železniškem prelozju na Železniški cesti. Vrnite proti nagradi vratarju Tiškarne Ljudske pravice.

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE
Sobota, 10. novembra ob 20: Richard Nash: »Vremenar«. Sobotni abonma in izven.
Nedelja, 11. novembra ob 15.30: Richard Nash: »Vremenar«. Nedeljski abonma in izven.

KINO
»UNION«: Ameriški film: »Tarzanova jeza«. Predstavi ob 18 in 20.
»METROPOL«: Franc. film: »Moksi so takšni«. Predstavi ob 18 in 20.

SPREJMEMO

stalna dopisnika

za trboveljski okraj s sedežem v Trbovljah
in za kranjski okraj s sedežem v Kranju

Ponudbe z osebnimi podatki in popisom dosedanjih služb pošljite na uredništvo »LJUDSKE PRAVICE«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO
»SVOBODA-TRBOVELJE II.«: Italijanski film »Kralj Ljubljane in fantazija«. V glavni vlogi Vittorio de Sica in Gina Lollobrigida.

IZ ZALCA

KINO
Ameriški barvni film: »Na daljnem severu«. Predstava ob 19.30.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO
Nemški film: »Lažni Adam«. Predstava ob 19.

IZ MURSKE SOBOTE

KINO
»PARK«: Ameriški barvni film: »Bledolčnikov sin«. V glavni vlogi Bob Hope in Jane Russell.

AVTOMEHANIKA

Ljubljana, Titova cesta 37

Popravljamo vse vrste osebnih avtomobilov in motornih koles. Znižali smo cene!

VESTI IZ KRANJA

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
Sobota, 10. novembra ob 20: Ronald Dolderfeld: »Visok je zid«. Premiera. Izven. Režija Peter Malec k. g.
Nedelja, 11. novembra ob 16: Ronald Dolderfeld: »Visok je zid«. Izven in za podeželje.

KINO
»STORŽIČ«: Ital. barvni film: »Atila«. Predstava ob 18 in 20. V glavni vlogi Anthony Quinn, Sophia Loren in Henri Vidal.
»SVOBODA«: Ameriški film: »Večna nevesta«. Predstava ob 19.
»TRIGLAV«: Primskovo: Amer. film: »Ljubezna s tulcem«. Predstava ob 19. V glavni vlogi Jean Simmons in Victor Mature.

Ljudsko revijo Prešernove

družbe

OBZORNIK

dobite v vseh knjigar- nah, kioskih, trafikah

Z BLEDA

KINO
Ameriški barvni film: »Južno od Sahare«. Predstavi ob 17 in 20.

Z JESENIC IN OKOLICE

Brivsko dežurno službo ima v nedeljo, 11. novembra: Ivan Rakovec, brivski salon, Obrtniška ulica.
Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima dr. Milan Čeh, Cesta maršala Tita.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE
Sobota, 10. novembra ob 19.30: Tomažič: »Lepa Vida«.
Nedelja, 11. novembra ob 14.30: Mollière: »Scapinove zvijače«.

KINO
»RADIO«: Premiera ruskega barvnega filma: »Obada«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi O. Stiznov, M. Srežinova in N. Simonov.
»PLAVZ«: Ameriški film: »Streljaj prvi«. Predstavi ob 18 in 20. uri. V glavni vlogi Jack Mercy in Evelyn Kis.
»KOROŠKA BELA«: Premiera ameriškega filma: »Avstralski Robin Hood«. Predstava ob 19.30. V glavni vlogi Brian Aherne, Victor Mc Laglen in Paul Lukas.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Slovenski film

»DOLINA MIRU«

Tednik »Pod lipo«. Predstave ob 16, 18 in 20. V glavni vlogi John Kitzmiller. Ob 22 premiera *slovenskega* barvnega filma »Knežinja Meri«. Prodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje

KINO »SLOGA«

Nemški film

»Stotnik in njegov junak«

Tednik. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja slovenskega filma: »Dolina miru«. Prodaja vstopnic od 9.30—11 in od 14 dalje, za matinejo pa od 9 dalje.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

»Osamljena pištola«

V glavni vlogi George Montgomery in Dorothy Malone. Predstave ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 18 dalje

KINO »SISKA«

Ameriški barvni film

»Sneg na Kilimandžaru«

V glavni vlogi Gregory Peck in Ava Gardner. Predstave ob 18, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Jutri, nedeljo, ob 10 dopoldne matineja slovenskega filma: »Kekca«. Cena enotna — 10 din.

ISKRA KRANJ

OPOZARJAMO VSE NAŠE KUPCE

DA SMO S 5. NOVEMBROM 1956 ZARADI UKINITVE 20 % DAVKA NA POSLOVNI PROMET, UVEDBE VEČJIH SERIJ ITD. KAKOR TUDI ZARADI ZNIŽANJA PROIZVODNIH STROŠKOV

znižali prodajne cene našim izdelkom, in sicer:

	Dosedanja cena	nova cena
Električni ročni vrtni stroj EVS-1 Ø 10 mm	25.700.—	19.560.—
Glava za električni ročni vrtni stroj Ø 10 mm	2.940.—	2.352.—
Električni ročni vrtni stroj EVS-3 Ø 32 mm	82.800.—	59.240.—
Motor KEM 20	4.150.—	3.320.—
Motor KEM 50	6.980.—	5.584.—
Motor za sesalec prahu	12.930.—	9.650.—
Dinamo za kolo, 6 V 3 W	2.000.—	1.700.—

● Vse zgornje cene je treba razumeti kot franco tovarna v Kranju brez velike embalaže. Hkrati obveščamo interese za nakup prenosljivih zvočnih kinoprojektorjev 16 mm, kompletnih (v 3 kovčkih), da smo že pred mesecem znižali ceno od 850.000 din in 680.000 din (za šolske in učne potrebe)

na enotno ceno 496.000 din — franco Kranj, brez velike embalaže.

● Opozarjamo kupce naših izdelkov investicijske opreme, da jim lahko omogočimo njihove nabave s prodajo na kredit.

● Za vse informacije prosimo kupce, naj se obrnejo na naša zastopstva:

v BEOGRADU, KNEZ MIHAJLOVA 2, telefon 22-876

v ZAGREBU, GUNDULIČEVA 7, telefon 25-567

v SKOPLJU, ULICA MARŠALA TITA 27, telefon 14-21

na REKI, ULICA RADE KONČARA 17, telefon 36-58

ali naravnost na našo tovarno v Kranju, telefon 231 do 235

»ISKRA«-KRANJ

TOVARNA ELEKTROTEHNIČNIH IN FINOMEHANIČNIH IZDELKOV

Tekstilna tovarna v Ajdovščini AJDOVŠČINA

izdeluje razne bombažne, stanične, kariraste, progaste in barvane tkanine za žensko in moško perilo ~ Predvsem izdeluje najboljše in najdaljše flanelaste rjuhe ~ Zahtevajte v vseh trgovinah samo blago, izdelano v Tekstilni tovarni v Ajdovščini

4202

Kovinsko industrijsko in eksploatacijsko podjetje »GORENJE« — pošta Šmartno ob Paki

razpisuje mesto za

finančnega knjigovodjo ali knjigovodkinjo

Nastop službe takoj ali po dogovoru.
Plača po tarifnem pravilniku.

C-258

GOSPODARSKA POSLOVNA ZVEZA CELJE

razpisuje delovno mesto

ekonomista

POGOJI: Pravna ali ekonomska fakulteta in ustrezna praksa ali popolna srednja šola ter daljša praksa, moralna in politična neoporečnost.

Določitev plače po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite na Gospodarsko poslovno zvezo Celje, Cankarjeva ulica 1-I.

C-260

»HIDROMONTAŽA« — MARIBOR

sprejme v službo

večje število elektromonterjev in elektroinštalaterjev

Plača po tarifnem pravilniku. — Delo na raznih montažah hidroelektrarn in v delavnicah v Mariboru.

Prosimo vse interese, da vložijo pismene prošnje na upravo Hidromontaže, Maribor, Gosposvetska cesta št. 86.

Podjetje ne razpolaga s stanovanji v Mariboru.

M-349

RAZPIS

GOSPODARSKA POSLOVNA ZVEZA NOVO MESTO razpisuje na podlagi člena 14 točke 3 Pravil zveze naslednji delovni mesti za:

1. upravnika zveze 2. komercialista

Pogoji: Pod 1. višja strokovna izobrazba s 5-letno prakso v gospodarstvu, ali srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso v gospodarstvu, ali nižja strokovna izobrazba s 15-letno prakso v gospodarstvu.

Pod 2. srednja strokovna izobrazba s 5-letno prakso v komercialnih poslih, predvsem v trgovanju s kmetijskimi pridelki, ali nižja strokovna izobrazba z 10-letno prakso, kot prej navedeno.

Pod 1. in 2. zaželeno znanje vsaj enega tujega jezika.

Plača po tarifnem pravilniku.

Nastop službe takoj.

Prijave pošljite z opisom dosedanjega službovanja najkasneje do 20. novembra 1956 na naslov: GOSPODARSKA POSLOVNA ZVEZA NOVO MESTO, DILANCEVA UL. 5.

4289

SEKRETARIAT IS ZA DELO LRS

razpisuje mesta za:

načelnika oddelka za kadre v gospodarstvu

Pogoji: Pravna ali ekonomska izobrazba (fakulteta)

referenta v oddelku za kadre v gospodarstvu

Pogoji: Pravna ali ekonomska izobrazba (fakulteta)

referenta v oddelku za organizacijo dela in plače

Pogoji: Ekonomska, tehnična ali pravna izobrazba (fakulteta)

referenta v oddelku za delovna razmerja v gospodarstvu

Pogoji: Pravna izobrazba (fakulteta)

inšpektorja dela v Republiškem inšpektoratu dela

Pogoji: Inženir rudarstva ali kemije

tajnico sekretarja

Pogoji: Praksa v administrativni službi, znanje stenografije

Informacije o temeljni in dopolnilni plači in druge informacije dobite pri naslovnem sekretariatu.

Prošnje vložite pri SEKRETARIATU IS ZA DELO LRS najkasneje do 24. novembra 1956.

GRADBENO PODJETJE V ZAGREBU

sprejme:

več gradbenih inženirjev strojnega inženirja za vodjo strojne službe podjetja pravnega referenta

Plača po dogovoru. — Nastop službe lahko takoj. Stanovanje v novogradnji zagotovljeno.

Ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite oglasnemu oddelku LP pod št. »1493«.

1493-

KMETOVALCI!

OBVEŠČA VSE SVOJE POTROŠNIKE, DA BO OD DANES SPREJEMALA NAROČILA ZA VSE VRSTE

Poslovalnica za kemizacijo kmetijstva
podjetja **HEMPRO** Beograd

umetnih gnojil

● DOMAČA GNOJILA

SUPERFOSFAT (franko železniška razkladalna postaja kupca) 16,50 din
KAS (franko železniška razkladalna postaja kupca) 27.— din
NITROFOSKAL (franko železniška razkladalna postaja kupca) 31.— din

Na zgornje cene priznavamo 2 % rabata za trgovsko mrežo — na debelo. Kupci, ki prevzemajo ali plačujejo blago v nesezonskih mesecih (maj, junij, julij, november in december), imajo specialni popust 1 din pri kg.

● UVOŽENA GNOJILA:

APNENI SOLITER — ČILSKI SOLITER — KALJEVA SOL 40 %
THOMASOVA ŽLINDRA — HYPERFOSFAT — KALJEV SULFAT 50 %
po cenah, ki bodo določene po uvozu.

Obveščamo vse potrošnike, da bomo uvozili samo tista gnojila in tiste količine, za katere bomo imeli naročila.

ZA VSA GNOJILA IMAJO KMETOVALCI-PROIZVAJALCI PRAVICO DO REGRESA PO PREDPISIH

Izkoristite posebni popust pri ceni!

PRIJAVITE SVOJE POTREBE PRAVOČASNO PODJETJU

»HEMPRO« - BEOGRAD

poslovalnica za kemizacijo kmetijstva

NASLOVI:

»HEMPRO« - BEOGRAD, Bulevar revolucije 10, tel. 31-981, 31-982, 31-983
»HEMPRO« - ZAGREB, Ilica 44, telefon 39-021
»HEMPRO« - LJUBLJANA, Trg Osvobodilne fronte 14-I, telefon 32-461
»HEMPRO« - SARAJEVO, Fra Grge Martića 4, telefon 26-37
»HEMPRO« - TUZLA, Gradska 2, telefon 358
»HEMPRO« - RIJEKA, Korzo 2, telefon 20-06
»HEMPRO« - SKOPLJE, Orce Nikolova 90, telefon 25-87
»HEMPRO« - NOVI SAD, Svetozara Markovića 122, telefon 40-57

3931

FILM V ŠTEVILKAH

Film je eno najbolj množičnih sredstev za kulturni dvig prebivalstva, hkrati pa tudi priljubljena zabava milijonov ljudi iz različnega okolja, ljudi z različnimi pojmovanji in na različni kulturni stopnji.

Leta 1939 je bilo v naši državi 413 filmskih dvoran, in sicer predvsem v mestih. Do leta 1955 se je to število zvišalo na 1388, torej se je več kot potrojilo. V istem obdobju se je število sedežev v filmskih dvorinah pomnožilo od 132.346 na 466.720.

Največ filmskih dvoran so odprli po vojni v BiH, dalje v Makedoniji, na Hrvaškem in v Sloveniji, medtem ko Srbija in Crna gora nekaj zaostajata. BiH je imela pred vojno najmanj filmskih dvoran, zato je bil tamkajšnji razvoj tudi najhitrejši. Podobno je v Makedoniji, Slovenija pa je imela že pred vojno najgostejšo mrežo filmskih dvoran. Naši republikli se je lani približala Hrvaška, medtem ko je Srbija nekje v jugoslovanskem povprečju.

Ce bi primerjali število našega prebivalstva in kino dvoran

z razmerjem po svetu, bi dobili te številke: v Angliji pride po en film na 11.000 prebivalcev, v Avstriji na 6000, na Češkoslovaškem na 3800, v Bolgariji na

valcev. Tu je na prvem mestu Anglija, iz česar izhaja, da ima ta država v velikih mestih tudi velike filmske dvorane, za njo pa se zvrstijo Avstrija, Češko-

maških filmov, vse drugo pa so zavzemali tuji filmi s komentariji, spoznamo, zakaj je filmska dvorana za mnoge prebivalce še nedostopna.

Ali cene vplivajo na obisk filmskih predstav? Te so z gledališkimi vstopnicami v razmerju z 2:1. V Angliji znaša to razmerje 7:1. To ne pomeni, da so filmske vstopnice pri nas preveč poceni, če upoštevamo realno kupno moč, razen tega pa je v Angliji gledališka umetnost namenjena v glavnem višjim družbenim plastem.

Ker lahko film najhitreje in najceneje prodre v vse kraje in med vse prebivalstvo, je torej proizvodnja dobrih filmov še posebejnega pomena, zlasti takih, ki bodo dostopni širokim plastem prebivalstva. Samo v letih 1953/55 smo izdelali doma nad 10 filmov, vsa druga leta pa največ po pet. Da je to zelo malo, nam pokaže naslednja primerjava: na Finskem pride po en novi film letno na 49.000 prebivalcev, v Avstriji na 85.000, v Italiji na 92.000, v Angliji na 103.000, pri nas pa na 447.000 prebivalcev. Geslo »domači film za domačega gledalca« se torej pri nas še ni uveljavilo, kar se najbolje vidi tudi v primerjavi predstav domačih in tujih filmov (razmerje 8:92).

Včasih mislimo, da dajemo za proizvodnjo filmov preveč denarnih sredstev, dejstvo pa je, da je znašala dotacija za proizvodnjo filmov od vseh izdatkov za prosveto in kulturo v 1952. letu 4,5, v letu 1953 samo 1,03, predlanskim pa komaj 0,64 odstotka ali v milijonih: 466, 416, 282.

Uspeh z Oscariju obsutega filma »Marty« — v Ljubljani ga bomo videli še ta mesec — je spodbudil scenarista Pad- dyja Chayevskega, da je nadaljeval začeto delo: v seriji filmov bo skušal opisati življenje ameriških narodnih manjšin. Za Italijani v filmu »Marty« so prišli v »Svatbe nem kosilne na vrsto lrci. Spet je zablistel Ernest Borgine (na sliki), njegovo ženo igra Bette Davis, njuno hčerko, ki se želi poročiti, pa Debbie Reynolds.

Poprej so skušali ameriški filmski producenti v svojih zgodovinskih in biografskih filmih ugoditi oku- su povprečnega ameriškega ob- skovalca filmskih predstav, zato so po svoje krojili resnice in jo pogosto prepletali s plehkimi zgodbinami. Vse kaže, da zadnja leta opuščajo to prakso, ker ne bi radi izgubili kupcev onstran Oceana, ugotavljajo evropski film- ski kritiki, ki so si že ogledali najnovejši ameriški film »Vicent van Gogh«, zgodbo o velikem slikarju. Film so posneli po znanem delu Irvinga Stona, pod vodstvom režiserja Vincenta Minnellija pa so smemali posamezne prizore na Nizozemskem, v Belgiji in v južni Franciji, pri čemer so baje upo- števali vse podrobnosti iz živ- ljenja slikarja van Gogha, ki ga igra Kirk Douglas (na sliki).

Filmski DROBIŽ

Francija namerava še letos, zlasti pa v začetku prihodnjega leta organizirati v tujini večje število tednov francoskega fil- ma, med drugim tudi na Ki- tajskem.

»Tema nevarnost«, ameriški dokumentarni film o epilepsiji z nemško igralko Corneli Borchers v glavni vlogi, zbija trenutno v ZDA veliko pozornost in mu kri- tiki prerokujejo Oscarja.

Per Holger Ericson je dobil kot drugi švedski filmski ozka- ga filma vstopno vizo za Sovjet- sko zvezo, kjer bo posnel več kratkih filmov o naravnih lopo- tah.

Znana ameriška komika druž- be Paramount Dean Martin in Jerry Lewis, ki sta doslej na- stopala skupaj, sta se razšla. Njun skupni letni zaslužek ce- nijo na okoli 4 milijone dolar- jev.

Ameriška družba Universal se je odpovedala tekmovalstvu za »Miss svet«. Vzrok: v petih le- tih niso odkrili niti enega talen- ta. Vendar bo družba še naprej sklepala z zmagovalkami krat- koročne pogodbe.

Znani švedski režiser Arne Mattson snema v Argentini ko- produkcijski film »Pomlad živ- ljenja«. V glavni vlogi nastopa Folke Sundquist, ki ga pozna tudi naša publika iz filma »Pla- sala je eno samo poletje«.

V Parizu so nedavno podpi- sali francosko-sovjetsko pogodbo o medsebojni izmenjavi filmov. Letno bodo izmenjali 10 filmov. Koprodukcije v tej pogodbi niso predvidene, rečeno pa je bilo, naj bi tovrstna neto obravna- vali za vsak film posebej.

Znani pisatelj Grahame Green je pravkar dokončal scenarij za film »Jeanne d'Arc«, ki ga bo, kot je znano, režiral Otto Pre- minger, čigar filma »Carmen Jo- nese« in »Mož z zlato roko« za- njeta uspeh za uspehom. Glavno igralko za svoj novi film pa Preminger še vedno išče.

Ameriški producent Joe Pa- sternak je najel nemško igralko Eva Bartok, ženo znanega igralca Curda Jürgensa, kot soigralko komika Denna Martina v filmu družbe MGM »10.000 spalnica«. Zu- nanje posnetke bo Richar Thor- pe napravil v Rimu.

Neka mehiška filmska družba bo začela v Nemčiji snemati po romanu Vicki Baumove »Brezgla- vi angelci« istoimenski film. Za kamero bo stal mehiški snema- lec Gabriel Figueroa.

Naša rojakinja Siljeva Košči- na, ki je zaslovela v Germijemem filmu »Zeleznica« in o kateri je naš tisk nedavno precej po- ročal v zvezi s koprodukcijским filmom »Caraki sel«, je pravkar končala v Rimu snemanje svoje- ga najnovejšega filma »Zaroben- ca smrti«. V filmu nastopa tudi znani nemški igralec Hans Albers. Zgodba se dogaja v okolju mo- tornih dirkačev.

V Nemčiji so po izrednem ko- mercialnem uspehu filma »Sissi« posneli še nadaljevanje. Naslov drugega dela je »Sissi, mlada ce- sarica«. Režija: Ernest Marischka. V glavnih vlogah nastopajo spet isti igralci: ostaneta Magda Schneiderjeva in njena hčerka Rommy kot Sissi, cesar pa je Karl Heinz Böhm. Koliko časa se že v Nemčiji in Avstriji ne bodo mogli ločiti od filmov so starih dobrih časih?

Ob tretji obletnici cinemasco- pa prejšnji mesec je bilo na svetu 40.000 kinematografov, ki so urejeni za predvajanje fil- mov po tem sistemu.

Podatki o naši kinematografiji

Letos je sodelovala jugoslovanska kinematografija na filmskih festi- valih v Cannesu, Berlinu, Montevidu, Karlovih Varah, Edinburghu in Damasku, tedne jugoslovanskega filma pa so priredili v SZ, Bolgariji in v italijanskem Bariju.

Podjetje »Avala-film« je izvozilo doslej naslednje filme: »Anikini časi«, »Bila sem močnejša«, »Ciganka«, »Rdeči cveti«, »Carobni meč«, »Krvava pot«, »Nezvestoba«, »Občinski otroci«, »Pesem o Kumbare«, »Za- sledovanec« in »Sunljivi človek«. Razen tega je podjetje »Avala-film« prodalo na tuje tudi 16 kratkih filmov.

V največ delah so bile predstave naše »Krvave poti« (17), »Ca- robnega meča« (13), »Nezvestobe« (8) in »Zasledovanca« (5 delov).

Zveza filmskih delavcev Jugoslavije ima 397 članov, od tega 8 scena- ristov, 87 režiserjev, 27 asistentov, 73 snemalcev in 47 njihovih pomoč- nikov, 18 scenografov in 6 pomočnikov, 31 montažerjev in 3 asistente, 7 ravnateljev filma, 17 vodij snemanja, 14 tonskih snemalcev, 13 tajnikov režije, 10 igralcev, 5 izdelovalce risanih filmov, 8 risarjev karakterjev, 10 glasbenih referentov, 2 kostumerja, 3 garderobjerje, 2 maskerja, 4 šmi- karje, 2 fotografa in 2 rekviziterja.

18.300, na Portugalskem na 20.000. Pri nas znaša ta številka 12.300.

Ta vrstni red pa se znatno spremeni, če preštejemo število prodanih vstopnic na sto prebi-

slovaška, Bolgarija in Jugosla- vija.

Vsekakor je razvoj kinemato- grafske mreže odvisen od sploš- nega razvoja gospodarstva in kulture, zlasti še od pismenosti prebivalstva. V republikah z najvišjim odstotkom na pol pi- smenih ali nepismenih je tudi kinematografija najslabše razvi- ta (BiH 35,7, Makedonija 33,8, Crna gora 28,3 odstotka nepi- smenih).

Ce upoštevamo, da smo lani prikazovali samo 8,2 odstotka do-

V ameriškem filmu »Kralj in jaze« nastopa poleg znane igralkke Deborah Kerr tudi Yul Brynner, ki je čez noč postal idol ameriške ženske publike. Ta »azijski Valenti- no«, kot ga imenujejo, se je rodil na ruskem otoku Sa- halin severno od Japonske kot sin mongolskega očeta in ro- munske ciganke. V filmu igra siamskega kralja, ki ima 22 žena in 82 sinov.

Cinemascope 55. »KRALJ IN JAZ«

V glavnih mestih nekate- rih zahodnih držav so začeli predvajati filma »Vrtljake« in »Kralj in jaze«, s katerima ameriška družba Fox demon- strira »zadnji krik mode« ši- rokega platna: cinemascope 55.

Prva poročila pravijo, da na- pravi novi sistem izreden vtis: tokrat se ni spremenila velikost platna, pač pa se je izboljšala kvaliteta slike. Slika je prostor- ninsko globlja kot pri običajnem cinemascope, popolnoma nepo- pačena, ostra in jasna tudi na robovih.

Ta tehnični napredek so do- segli na zelo drag način: bodoče cinemascope filme bodo sme- mali na 55 mm širok negativ, ki ga bodo nato za predvajanje v kinematografih močno pomanjšali. S tem bodo — to ve vsak fotoamater — izredno izboljšali svetlobno moč, zakaj zrnce, ki so se doslej pojavljala na plat- nu, bodo praktično povsem iz- ključena.

Nekaj besed o filmu »Kralj in jaze«, o katerem so mnenja zelo različna. Ameriški kritiki so mnenja, da sta si tokrat teh- nika in umetnost enakovredni, medtem ko evropski kritiki po- udarjajo izredno tehnično dovr- šenost, niso pa preveč zadovoljni z zgodbo, ki se jim ne zdi niti izvirna niti prepričljiva. Na vsak način pa ima film dva izredna aduta: potratno, celo za holly- woodske pojme fantastično opre- mo in zvezdnika, Yula Brynnerja. O njem pravijo, da je s svojo plešo in z mongolskim izrazom napravil tako izreden vtis na

ameriški ženski svet kot še no- ben igralec po Rudolfo Valen- tinu. Ali se bo to zgodilo tudi na »stari« celini, bomo šele vi- deli.

Sicer pa je film »Kralj in jaze« že četrti filmska verzija znanega romana Margaret Lan- don »Ana in siamski kralj«. Kmalu potem, ko je roman do- živel svetovni uspeh, je družba Fox posnela prvo istoimensko verzijo z Ireno Dunne, Rexom Harrisonom in Lindo Darnell v glavnih vlogah. Potem so dali- temo v predelavo znanima ope- retinima skladateljema Rodgersu in Hammersteinu. Ta dva sta napravila iz nje značilen ameri- ški »musical«, ki je pod naslo- vom »Kralj in jaze« z Gertrudo Lawrence in Yulom Brynnerjem v naslovnih vlogah hitro dosegel na Broadwayu senzacionalen uspeh (1246 predstav v New Yorku in 650 v Londonu). Seveda je takoj nato družba Fox po- snela novo filmsko verzijo. Re- žiser je Walter Lang, glasbeno

vodstvo je prevzel Alfred New- man, kot koreograf pa je sode- loval eden največjih ameriških mojstrov v tej stroki Jerome Robbins; baletni vložek »Koča strica Toma« je po mnenju ve- čine vrhunec filma. V glavnih ženskih vlogah nastopata Debo- rah Kerr in Rita Moreno, Yul Brynner pa s tem filmom do- živi svoj filmski debut. V krat- kem bosta doživela premiero še dva njegova filma: »Deset zapo- vedí« in »Anastasia«.

Odziv gledalcev na ta najno- vejši, fantastično opremljeni film bo preizkušnja, ki bo odločila za nadaljnjo usodo filmov te zvrsti. Hollywood je namreč v boju s televizijo ubral pot, na kateri so filmi s štiri ali petmili- jonskim proračunom tako rekoč vsakdanjost. Vendar finančni učinek le ni vedno izpolnil pri- čakovanj, zato bodo rezultati, ki jih bo dosegel ta film, odločilni za nadaljnjo repertoarno polito- ko vodilnih ameriških filmskih družb.

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

37. Pozno popoldne je Bojan nekam odšel. Ko se je vrnil, je rekel: »Pripravite se, fantje! Gremo!« Tedaj je Janez videl, kako so vsi štirje potegnili iz žepov pištole in jih skrbno pregledali. Zresnili so se. Tudi Luk, ki se je bil smejal ves dolgi dan, je nenadoma postal resen, celo malce ožeten. Pogladil se je po svoji, na jezika ostrženih rdečih laseh in rekel: »No, mislim, da bo šlo dobro. Upam!«

38. »Očka, ti tudi greš?« je Janez vprašal očka. »Tudi.« je odvrnil očka. »Šmem še jaz?« je poprosil Janez. Bojan ga je jezno pogledal: »Glej ga, kaj mu pade v glavo. On bi tudi šel!« — »Ostal boš tu, Janez,« je dejal očka. »Pa mi vsaj povej, kam greste in po kaj?« je moledeval Janez. Očka pa je odkimal: »Ne! Ostal boš tu. Če se do jutra ne vrnem, pojdi k stricu Tonetu. On bo že vedel, kako in kaj. Poj- dimo!«

39. Zunaj se je mračilo. Janez je stopil k oknu. Na nasprotni strani ceste je stal starejši možakar. Zamahnil je s klobukom, kot da odganja nadležnega komarja. Hip zatem je vseh pet stopilo na cesto. Dekle, ki je s kolesom stalo ob pločniku, se je počasi odpeljalo v smeri proti bolnišnici. Debel voznik je pognal konje v isto smer. Janez je videl, kako je začel skrivnostni stroj nevidno delovati.

HOLLYWOOD VABI MARIO SCHELL

Ameriška družba Fox se zelo trudi, da bi pridobila za glavno vlogo v filmu »Gospodična« Mario Schell, ki je na nedavnem fe- stivalu v Benetkah odnesla na- gradno za najboljšo žensko vlogo. Film, ki ga bo režiral Henry Ko- ster, naj bi začeli snemati pri- hodnjo pomlad.

»EŠALON DR. M.« V TURCIJI

Jugoslovanski film »Ešalon dr. M.« so si doslej ogledali na Češkoslovaškem, na Poljskem, v Zahodni Nemčiji in v nekaterih južnoameriških deželah, pred kratkim pa ga je beograjsko podjetje UFUS prodalo tudi Tur- ciji.